

Skupni samoupravni organi upravljanja železarne Ravne

Delavci Železarne Ravne smo 22. marca 1977 na 23 voliščih volili delegate za delavski svet delovne organizacije, člane skupnega odbora samoupravne delavske kontrole, člane štirih skupnih disciplinskih komisij ter delegate za delavski svet SOZD Slovenske železarne.

Izmed 4615 zaposlenih v Železarni Ravne jih je glasovalo 4160 ali dobrih 90 odst., kar pomeni, da je bila udeležba glasovalcev zelo visoka. Upoštevati pa moramo, da je veliko delavcev tudi opravičeno odsotnih. Po posameznih TOZD oziroma delovnih skupnostih pa je bil odstotek udeležbe naslednji: jeklarna 82,06 odst., jeklolivarna 94,47 odstotka, valjarna 82 odst., kovačnica 95,33 odst., jeklovlek 90,36 odst., kalilnica 97 odst., stroji in deli 93,09 odst., pnevmatični stroji 89,10 odst., vzmetarna 95,3 odst., industrijski noži 90 odst., rezalno orodje 94,43 odstotka, energija 100 odst., elektrotehnične storitve 92,85 odst., strojno gradbeno vzdrževanje 87,6 odst., transport 91,7 odst., priprava proizvodnje 86,6 odst., kontrola kakovosti 89,7 odst., raziskave in razvoj 95,56 odst., komerciala 97,9 odst., družbeni standard 100 odst., delovna skupnost kadrovske splošnih zadev 91,83 odst., delovna skupnost za gospodarjenje 96,5 odst., delovna

skupnost za finance in računovodstvo 88,3 odst.

S potrebno nad polovično večino glasov vseh delavcev so bili za delavski svet Železarne Ravne izvoljeni naslednji delegati:

jeklarna:

Paradiž Franc
Pušnik Vincenc
Božikov Milovan

jeklolivarna:

Sedelšak Franc
Orter Franc
Perovnik Franc
Trstenjak Janko

valjarna:

Jelen Jakob
Radovič Radivoje
Pur Oto

kovačnica:

Jamer Peter
Ošlak Miha

jeklovlek:

Zorčič Jože
Slanič Ivan

kalilnica:

Videtič Franc
Oblak Blaž

stroji in deli:

Rebernik Rado
Kričej Edvard
Toplak Vili
Božič Irena

pnevmatični stroji:

Pepevnik Henrik
Zorman Ivan

industrijski noži:

Kaker Branko
Tratnik Ivan

vzmetarna:

Sonjak Peter
Čas Jože

rezalno orodje:

Golob Jože
Cokan Miran

priprava proizvodnje:

Tušek Franc
Oder Viktor
Jamer Olga

kontrola kakovosti:

Sirk Erik
Polajner Berta

energija:

Janežič Alojz
Gostenčnik Vinko

elektrotehnične storitve:

Bertalanč Anton
Leš Milan

strojno gradbeno vzdrževanje:

Hrastnik Alojz
Ivančič Josip

Vrabič Ivan
Kovač Anton

transport:

Krivograd Avgust
Strigl Viktor

komerciala:

Klančnik Ivica
Marin Filip

raziskave in razvoj:

Pšeničnik Jože
Voler Vida

družbeni standard:

Verhnjak Angela
Petaver Alojz

delovna skupnost

za gospodarjenje:

Pešl Maksimiljan

delovna skupnost kadrovske splošnih zadev:

Lipovšek Ivan

delovna skupnost za finance in računovodstvo:

Vidrih Alenka

Za skupni odbor samoupravne delavske kontrole so bili iz posameznih TOZD (iz vsake TOZD

(Nadaljevanje na 7. strani)

Čebine — kraj ustanovnega kongresa ZKS

Čebine — majhna gorska vasica nad Zagorjem in Trbovljami, bo 16. aprila prizorišče velike manifestacije — proslave ob 40-letnici prvega ustanovnega

kongresa KPS, ki je bil tu, na Barličevi domačiji, v noči od 17. na 18. april 1937. leta. Organizatorji te proslave so prav za-

(Nadaljevanje na 2. strani)



Voščila mladih

IZ VSEBINE

- Proizvodnja slovenskih železarn v februarju
- Štipendiranje — dolgoročna naložba v kadre
- Sklepi zadnje seje delavskega sveta železarne
- Mnenja delegatov: Naše bodoče delo
- Zdravstveno in tehnično varstvo delavcev
- Nadaljnje urejanje samoupravnih odnosov v železarni
- Program dela predsedstva in občinske konference SZDL v letu 1977
- Poslovanje regionalne zdravstvene skupnosti Ravne v letu 1976
- Le nekaj m² — vendar svojih
- Odlikovanja borcev
- Veliko besed — malo dejanj
- Prežihovo 77



Miha Marinko — prvoborec KPS

(Nadaljevanje s 1. strani)

radi pomembnosti tega dogodka povabili številne informatorje oz. novinarje iz vse Slovenije, da jih podrobneje seznanijo z dogodki, ki so potekali tu v začetku 1937 leta.

Vabilu, da sodeluje na tem srečanju, se je odzval tov. Miha Marinko, eden izmed ustanoviteljev tega ustanovnega kongresa KPS. Pred Barličevo domačijo, ki leži precej na samem, nam je tovariš Marinko orisal takratne razmere v revirjih pred kongresom in po njem.

Kongres bi moral biti v cerkvi, nedaleč od Barličeve domačije, vendar so organizatorji predvsem zaradi varnosti zadnji trenutek spremenili svojo odločitev ter se prestavili v prostore te kmetije. Tako je postala Barličeva domačija kraj, kjer se je skovalo precej sklepov, ki so kmalu postali resničnost. Priprave in izvedba je bila v rokah tov. Edvarda Kardelja. Delegati so prihajali iz vseh krajev Slovenije: iz Ljubljane, s Štajerske, Gorenjske. Med njimi so bili najzaslužnejši tov. Edvard Kardelj, Miha Marinko, Franc Farčnik, Franc Salamon, Lojze Hohkrait in drugi. Pot na Čebine takrat ni bila lahka, saj so morali potovati neopazno po skrivnih poteh, večina med njimi je bila pod policijsko kontrolo in prav zaradi tega je lahko trajal kongres le eno noč, predvsem zaradi alibijev.

Na kongresu so delegati raz-

pravljali o politični aktivnosti slovenskih komunistov, analizirali so položaj slovenskega naroda v mednarodnem gibanju in predvideli fašistično nevarnost, ki je nam, jugoslovanskim narodom pretila. Za delo komunistov in demokratičnih sil so sprejeli dosti sklepov in odlokov, kajti zavedali so se odgovornosti za usodo slovenskega naroda.

Večino teh sklepov so podali delovnim ljudem v manifestu. Poudarek je bil na opozorilih, da slovenski narod še nikoli doslej ni bil v taki nevarnosti, saj mu je sovražnik grozil z uničenjem in razkosanjem. Prav zaradi tega je bila potrebna skupna obramba vseh jugoslovanskih narodov in Jugoslavija mora postati demokratična država, urejena kot država bratskih narodov. Zeleni so svoj parlament in da že precej stari cilj o zedinjenju Slovencev v svobodni Sloveniji ter slogi slovenskega naroda, ne sme zamreti.

Na kraju svojega pripovedovanja, ki je bilo vseskozi prepleteno z imeni Tito, Kardelj, Salomon, Farčnik, Hohkrait in drugimi, je tov. Marinko ponovil Cankarjeve besede: »Na meni, na mojih plečih delavca — proletarca — leži bodočnost slovenskega naroda — proletarca!«

Izrazil je tudi željo, da se 16. aprila ponovno srečamo na Čebinah v še večjem številu.

Vida Gregor

Proizvodnja slovenskih železarn v februarju

Vsak dan v mesecu pomeni 3,33 % koledarskega časa, če upoštevamo, da ima mesec 30 dni. Februar je imel torej 6,67 % manj razpoložljivega časa, in če pri oceni dela v preteklem mesecu jemljemo to kot izhodišče, so bili rezultati dela sprejemljivo dobri. Tudi v primerjavi z mesecem februarjem l. 1976 je letos dosežena proizvodnja ugodna, saj je imel lanski februar 29 dni, torej en dan več. Proizvodnja surovega železa je znašala le 88 % linearnega plana, ob tem da so v Železarni Jesenice in v Železarni Štore celo presegli mesečni operativni plan in doseženi rezultat lahko smatramo za uspe-

šen. Elektroplavž v Železarni Štore je imel načrtovano 12-dnevno popravilo, ki je bilo tudi uspešno izvršeno.

Proizvodnja jekla bi bila v normalnem mesecu nad povprečno mesečno proizvodnjo, saj je znašala 98 % linearnega načrta. Lani je bila v februarju izredno dobra, saj je bilo doseženo kljub krajšemu mesecu 101 % linearnega načrta. V letošnjem februarju je bila proizvodnja elektro jekla dobra in so dosegli: Železarna Jesenice 98 % načrta, Železarna Ravne 98 % in Železarna Štore 118 % oziroma skupno 101 %. Zaradi remonta obeh večjih SM peči in potrebe prilagoditve pro-

izvodnje potrebam vložka v valjarni so v SM jeklarni na Jesenicah dosegli le 90 % načrta, v Železarni Štore pa je bil precejšen presežek, zaradi tega je tudi skupna izvršitev mesečnega načrta proizvodnje 94 %.

Blagovna proizvodnja je bila v železarnah nekaj boljša kot lani v februarju, pri predelovalcih pa količinsko približno na isti ravni, torej glede na krajši mesec letos tudi boljša. V Železarni Jesenice so izvršili mesečni načrt blagovne proizvodnje 92 %, v Železarni Ravne 107 % in v Železarni Štore 104 %. Pri ocenjevanju rezultatov dela je nastopila poleg najkrajšega meseca v letu še težava upoštevanja linearnega plana, pri katerem je letna proizvodnja razdeljena enakomerno na vse mesece obratovanja, brez upoštevanja dinamike uvajanja proizvodnje na novih napravah in letnih remontov. To velja predvsem za novo hladno valjarno na Jesenicah, kjer linearni načrt in operativni načrt bistveno odstopata, vendar zaradi težav uvajanja proizvodnje na novih napravah tudi operativnega načrta niso dosegli.

Značilne za blagovno proizvodnjo v februarju so dobro izvrševanje načrta in visoke prekoračitve pri predelavi v vročem, medtem ko je bila slabša proizvodnja pri hladni predelavi in pri nekaterih proizvodih končnih izdelkov. V Železarni Štore so izdelali prvih 5 traktorjev za prodajo.

Pri predelovalcih žice sta Veriga in Tovil presegla mesečni načrt, Plamen in Žična sta pa

zaostala pod 90 % izvršitve, tako da je skupna izvršitev 92 %.

Letošnji izvoz je bil v Železarni Ravne in v Plamenu v prvih dveh mesecih precej večji od lanskega, kar prispeva k temu, da je tudi skupni izvoz za 6 % večji. Mesečno povprečje pa še daleč ni doseženo in znaša vrednostni zaostanek že nekaj nad 3 milijone dolarjev, kar že sedaj opozarja, da si bo treba precej prizadevati za njegovo pokritje.

Letošnja realizacija v februarju zaostaja bolj, kot dopušča krajši mesec in je zbirna vrednost prodaje 15 % pod načrtovano. Ta vrednost je sicer 8 % višja od dosežene v prvih dveh mesecih lani, kar pa nas ne sme zadovoljiti in bi morala biti izdatno višja. Zanimivo je, da so v dveh mesecih v vseh delovnih organizacijah dosegli višjo vrednost od lanske realizacije konec februarja, razen v Verigi, kjer so dosegli praktično isto vrednost. Višjo blagovno proizvodnjo so pa dosegli v Železarni Ravne v istem odnosu kot vrednost, v Verigi je celo 9 % višja kot vrednost, v Tovilu pa 3 %, kar je pa 16 % manj, kot je prekoračena lanska vrednost.

Stanje naročil se je normaliziralo za pretežni del osnovne proizvodnje. Problematika oskrbovanja sicer občasno nakazuje kritična stanja, ki pa še niso vplivala na proizvodnjo. Trenutno je kritično oskrbovanje z mazutom. Sedanji znaki, da bi bilo lahko letošnje leto za proizvodnjo boljše od preteklega, so ugodni.

Milan Marolt, dipl. inž.

Štipendiranje — dolgoročna naložba v kadre

Površno spremljanje javnih — tudi polemičnih — razprav o obstoječem sistemu štipendiranja ustvarja vtis o krizi na tem področju. Ali: družba, ki v okviru možnosti nikoli doslej po vojni ni tako dosledno uredila materialne plače študirajoče mladine kot s samoupravnimi sporazumi pred tremi leti, je postavljena na zahtojno klop. Kdo pa je v tem primeru ta družba in kdo jo obtožuje?

Prvo, družba je v tem primeru združeno delo in druge oblike dela, ki združujejo denar in načrtujejo kadre ter izvajalci izobraževanja. Družba so tudi učenci in študentje kot bodoča kadrovska osnova združenega dela. Kratek stik, ki je povzročil sedanje resnično nekoliko neprijetne zaplete, je torej v smeri — potrebe združenega dela, zmogljivosti šol in njihova mreža — poklicne odločitve mladine. Tu pa je krivda na obeh straneh. Združeno delo ni zadosti dolgoročno načrtovalo svojih kadrovskih potreb določenih strok in smeri; mladina, šole in vsi, ki so dolžni usmerjati mladino v načrtovane stroke in smeri, zahtevam niso v zadostni meri sledili. Posledica je občutno pomanjkanje kadrov določenih strok na eni ter presežek kadrov (predvsem družboslovnih poklicnih usmeritev) na drugi strani.

Razmere torej niso nerešljive, le rešitev ni mogoča v kratkem času. Zatožna klop zato ne more biti prostor razreševanja nastalih razmer, temveč je to lahko le konstruktiven razgovor obeh strani o nastalih razmerah ter za tem dogovor. Tak pa je smisel samoupravnega dogovarjanja in sporazumevanja od vsega začetka. Ker povezovanje interesov očitno ni enkratno in s samoupravnim sporazumom za vselej dano, je občasno porajanje problemov človeško, da ne rečemo nujno. Kajti združeno delo, ki izdaja denar za izenačevanje materialnih pogojev za šolanje, ne more kar tako prevzeti novih bremen, ko na drugi strani ugotavlja, da letno ne podeli niti polovice razpisanih štipendij za naravoslovno tehnične stroke. Razmerje med poklici družboslovnih in naravoslovno-tehničnih smeri pa se iz leta v leto še spreminja, tako da je danes med študirajočo mladino že okoli 67 % družboslovcev.

Neskladje še vedno narašča, zato bi bilo s strani združenega dela nerazumno zatiskati oči pred dejstvi. Do ukrepov je torej moral priti, kakorkoli so neprijetni. Druge poti tudi ni moglo biti, če naj izobraževanje organsko vrstite v združeno delo kot neposredna menjava dela. Zato je raz-

zumljivo, da sta tik pred ustanovitvijo posebni izobraževalni skupnosti za metalurgijo in kovinsko predelovalno industrijo kot prostor za neposredno menjavo dela in izobraževalnih organizacij. Pomembna funkcija teh skupnosti pa je prav načrtovanje potrebnih kadrov za mreže šol. Zato je v prihodnje računati tudi z ukinitvijo kakšne študijske smeri ali šole oziroma z njihovo preusmeritvijo.

Železarna Ravne je pred pomembno nalogo načrtovanja kadrov za daljše obdobje, poklici, ki jih najbolj potrebuje, pa so že sedaj med prednostnimi. O tem je že obveščena skupnost zaposlovanja, ki bo med mladino prek šol za šolsko leto 1977/78 izvedla večjo akcijo za izbiro prednostnih poklicev.

Železarna bo v začetku maja tudi razpisala potrebne štipendije. Milan Zafošnik

razmisli o namembnosti shoda in izdela enoten načrt z vključitvijo programa šolske mladine. Na osnovi tega je potrebno določiti najprimernejši kraj za mladince iz naše občine, dan shoda oz. proslavljanja, kulturni in športni program.

Nekatere druge prireditve in proslavljanja

Koordinacijski odbor je bil seznanjen tudi s programom OK ZSMS Ravne, ki ga bodo izvajali v dneh od 15. do 24. aprila letos in bo deloven (športne igre, okrogle mize, tiskovna konferenca itd.).

Slavnostna seja OK ZKS je predvidena med 18. in 23. aprilom s kratkim kulturnim programom, ki ga določita OK ZKS Ravne in OKZPO Ravne. Koordinacijski odbor je zaradi pomembnih praznovanj v aprilu predlagal OK ZKS, da slavnostno seja izvede v maju.

Koordinacijski odbor predlaga vsem krajevnim skupnostim, da svoje krajevne praznike obeležijo z vsemi v tem letu pomembnimi obletnicami.

F. R.

Proslave v prvem polletju '77

Konec februarja je koordinacijski odbor za proslave pri občinski konferenci SZDL Ravne razpravljal o pomembnejših jubilejih v letu 1977 in organiziranju proslav v naši občini za prvo polletje letošnjega leta. Praznovanja si sledijo takole:

Prežihovina 77 — 17. aprila

Tradicionalna akcija »Prežihovina« bo tudi v tem letu na Prežihovem vrhu nad Kotljami. To bo osrednja proslava ZSMS. Akcija se deli na dva dela, in sicer na pohod mladih in na osrednjo prireditev. Predvideva se velika udeležba tabornikov in druge mladine iz vseh občin Slovenije, ki se bo tako vključila v vseljudsko praznovanje 40-letnice KPS, 85. rojstnega dne tovariša Tita in 40-letnice njegovega prihoda na čelo partije. Na tej slovesnosti bo tudi odkrit spomenik velikemu revolucionarju in pisatelju — Prežihovemu Vorancu.

Pričetek osrednje proslave se predvideva okrog 12. ure, ko bo tudi prihod in sprejem zvezne štafete mladosti, ki prispe prek Sentvid, Črnc, Mežice, Prevalj in Raven na Prežihovino.

OK ZSMS Ravne na Koroškem imenuje pripravljalni odbor za pripravo in izvedbo te proslave. Vanj je treba vključiti najbolj sposobne organizatorje, predstavnike republiške zveze in predstavnike iz Maribora.

Ustanovitev OF v Sloveniji — 27. april

Proslave naj se bi organizirale v vseh krajih na predvečer praznika — 26. aprila. OKZPO naj koordinira programe za proslave po krajih. Proslave organizirajo KK SZDL.

25. aprila bo ob 16. uri v Domu železarjev — kavarna — na Ravni slavnostna seja OK SZDL s podelitvijo priznanj OF.

Praznik dela — 1. maj

Koordinacijski odbor predlaga občinskemu sindikalnemu svetu, da organizira skupno proslavljanje praznika dela za vse delovne ljudi in občane občine Ravne. Za izvedbo proslave občinski sindikalni svet imenuje pripravljalni odbor, ki skupno s kulturno skupnostjo in drugimi pripravi ustrezen program ter določi kraj proslavljanja (predlog je stadion na Prevaljah).

Praznik občine Ravne na Koroškem — 15. maja

Skupščina občine oz. IS SO imenuje pripravljalni odbor, ki

izdela celotedenski program praznovanja in program za slavnostno seja občinske skupščine, na katero so vabljeni tudi predstavniki pobratenih občin iz Srbije in Hrvatske. Letošnja slavnostna seja naj bi bila v Črni.

Dan mladosti — 25. maja

Za ta dan je predviden shod mladine dne 21. maja 1977 v Mežici. Koordinacijski odbor predlaga OK ZSMS Ravne, da

Sklepi zadnje seje delavskega sveta železarne Ravne

Delavski svet delovne organizacije se je na zadnji, 20. seji, sestel 7. marca 1977. Po treh urah in pol je bila seja prekinjena zaradi obilice gradiva, nadaljevala se je 10. marca. Na tej seji je delavski svet sprejel naslednje sklepe:

1. Sprejme se predlog samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo Železarno Ravne.

2. Sprejme se predlog statuta delovne organizacije Železarne Ravne.

3. Predlog samoupravnih splošnih aktov iz točke 1 in 2 tega sklepa se daje na referendum TOZD in delovnim skupnostim, ki bo 9. marca 1977.

4. Za izvedbo referenduma se imenuje komisija v sestavi: Anton Polanc, predsednik, Jože Dornik, namestnik; Janko Dežman, tajnik, Franc Leskošek, namestnik; Rudi Lenassi, član, Sonja Slemnik, namestnik; Konrad Bezjak, član, Lojze Janežič, namestnik; Rudi Lepej, član, Milan Zafošnik, namestnik.

5. Za sestavo volilnega imenika se imenuje komisija v sestavi: Peter Gregl, predsednik, Anica Tomaž, član, Rajko Jenlenko, član.

6. Za 22. marec 1977 se razpisujejo volitve za člane delavskega sveta delovne organizacije, delavskega sveta SOZD Slovenske železarne, skupni odbor delavske kontrole in skupne disciplinske komisije.

Sklep stoji v veljavo, kolikor se ugotovi, da so bili na referendumu s potrebno večino glasov vseh delavcev sprejeti vsi samoupravni splošni akti.

7. Izvedbo volitev opravi v tem primeru ista komisija, kot je imenovana za izvedbo referenduma.

8. Volivna komisija imenuje za izvedbo volitev po posameznih TOZD oziroma delovnih skupnostih volivne odbore, ki opravijo volitve po predpisanem postopku.

9. Sprejme se zaključni račun za Železarno Ravne za leto 1976.

10. V predlaganem besedilu se sprejema samoupravni sporazum o temeljnih srednjeročnega plana Jugobanke s sedežem v Ljubljani za obdobje 1976—1980. Za podpis sporazuma se pooblašča direktor finančno-računovskega sektorja Edo Javornik, dipl. oec.

11. Sprejema se informacija o zaključnem računu interne banke in delovne skupnosti Slovenskih železarov.

12. Sprejme se sklep o uporabi sredstev sklada skupne porabe po zaključnem računu Železarne Ravne za leto 1976 v znesku 13.653.109,45 din za obratna sredstva do časa, ko jih bo dejansko treba izločiti za druge namene.

13. Sprejme se sklep o uporabi sredstev rezervnega sklada v znesku 47.409.609,41 din v primeru potreb za izplačilo osebnih dohodkov in eventualna plačila nabavljenega materiala.

14. Sredstva, ki so bila na podlagi samoupravnega sporazuma o

združevanju sredstev za razvoj družbenega standarda na nivoju občine Ravne in na podlagi sklepov delavskih svetov TOZD izdvojena po zaključnem računu za leto 1976 za izgradnjo šole na Javorniku, in ostanek sredstev od izgradnje telovadnice v skupnem znesku 13.967.208,63 din, se vročijo pri Ljubljanski banki, podružnici Slovenj Gradec, v višini 13.950.000 din za dobo 21 let po 2-odstotni obrestni meri. Obenem se na podlagi te vročitve najame kredit v višini glavnice, povečane za 75 odst., za dobo 20 let po 4-odstotni obrestni meri za prvih 10 let in 6-odstotni obrestni meri za naslednjih 10 let. Kredit bo odplačevala Železarna Ravne iz sklada skupne porabe. Sklep o vročitvi in najetju kredita izvrši finančno računovodski sektor.

15. Spremeni se sklep z dne 23. 6. 1976 o pogojih vročanja sredstev pri Ljubljanski banki, podružnici Slovenj Gradec, po pogodbi 36/76 v višini 10.000 din iz sklada skupne porabe iz sedanjih dobe vročanja 6,5 let in po 2-odstotni obrestni meri na dobo 21 let po 2-odstotni obrestni meri. Istočasno se spremenijo tudi pogoji kredita v znesku 17.500.000 din od sedanjih 4 odst. obrestne mere na 4 odst. obrestne mere za prvih 10 let in 6 odst. obrestne mere za naslednjih 10 let. Spremembo o pogojih vročanja sredstev po pogodbi 36/76 in spremembo pogojev kredita za navedeni znesek izvrši finančno računovodski sektor.

16. Odobri se, da Železarna Ravne vroča v letu 1977 pri Ljubljanski banki, podružnici Slovenj Gradec, vsa prosta sredstva sklada skupne porabe, formiranega iz stanovanjskega prispevka. Tako vročena sredstva, oplenjena za 75 odst. bančnih sredstev, se najamejo nato pri banki kot kredit za družbeno gradnjo stanovanj, po obrestni meri in z rokom vračila, ki je določen za tovrstne kredite. Krediti se bodo odplačevali iz sklada skupne porabe, formiranega iz stanovanjskega prispevka. Za premostitev časovnih intervalov priliva sredstev in obveznosti za plačilo se dovoljuje najeti premostitvene kredite.

17. Sredstva v znesku 472.516,80 dinarjev, ki so bila na podlagi sprejetega samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za razvoj luških zmogljivosti za obdobje od 1976—1980 obračunana po zaključnem računu za leto 1975, se preknjižijo v poslovniki sklad za obratna sredstva. Obračunani znesek se je po zaključnem računu za leto 1976 upošteval kot plačilo akontacije za leto 1976.



Pri nas

18. Sredstva v znesku 789.737,65 dinarjev, ki so bila na podlagi sprejetega samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za razvoj kmetijske dejavnosti za obdobje 1976—1980 obračunana po zaključnem računu za leto 1975, se preknjižijo v poslovni sklad za obratna sredstva. Plačani znesek v navedeni višini v letu 1976 se upošteva kot plačilo akontacije za obračun obveznosti po zaključnem računu za leto 1976.

19. Do sprejema sporazuma o uveljavitvi sindikalne liste 77 v železarni velja začasen sklep o višini posameznih izplačil. Nekatera veljajo od 1. marca 1977, druga pa že od 1. januarja 1977 dalje. Sporazum o uveljavitvi sindikalne liste je potrebno čimprej obravnavati in sprejeti na zborih delovnih ljudi.

20. Potrdi se gospodarski načrt za delovno organizacijo Železarno Ravne za leto 1977.

21. Naroča se poslovodnemu organu, da skupaj s poslovodnimi organi TOZD skupnih dejavnosti in DSSS v roku enega meseca izdela predlog plana ukrepov za izvršitev oziroma preseganje gospodarskega načrta in ga predloži v potrditev izvršilnim organom delavskih svetov TOZD, delovnim skupnostim skupnih služb oziroma delovne organizacije (komisijam oziroma odboru za gospodarjenje).

22. V predloženem besedilu se sprejema samoupravni sporazum o temeljnih načrtu razvoja poslovne skupnosti izdelave in prede-

lave jekla za obdobje 1976—1980. Za podpis sporazuma se pooblašča glavni direktor Železarne Ravne.

23. V predloženem besedilu se sprejema samoupravni sporazum o programu izvajanja pospešene racionalizacije pretoka blaga. Za podpis sporazuma se pooblašča Mihael Lotrič.

24. V predloženem besedilu se sprejema samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne interesne skupnosti za varstvo pred požarom občine Ravne na Koroškem. Za podpis sporazuma se pooblašča glavni direktor Železarne Ravne.

Za delegate v skupščini skupnosti za varstvo pred požarom se imenujejo: Franc Rotar iz delovne skupnosti skupnih služb, Zvonko Škegro iz TOZD mehanške obdelave in Jakob Paradiž iz TOZD tovarne rezalnega orodja Prevalje.

25. Zavarovanje civilne odgovornosti se poviša za leto 1977 do zneska 600.000 din za osebe in 180.000 din za stvari. Pooblašča se direktor kadrovske splošnega sektorja, da v bodoče usklajuje višino zavarovanj s porastom cen v posameznem letu.

26. Železarna Ravne pristopa k zavarovalni skupnosti Triglav. Za delegate v konferenci delegatov se imenujejo: za industrijsko rizično skupnost Peter Orožen, Vid Ratej, Darinka Kranjc in Ignac Plevnik, za rizično skupnost osebnih zavarovanj pa Koloman Vrečič.

Janko Dežman

Informiranost o rezultatih dela TOZD mora biti sprotna in celovita. Čas vročitve gradiva delegatom za seje delavskega sveta mora omogočati obravnavo v delovni skupini, kjer delegat oblikuje stališča in pripombe. Sklepi delavskega sveta pa morajo biti posredovani delovnim skupinam o pravem času. S sprejetjem samoupravnih aktov na referendumu smo storili pomemben korak naprej v hotenjih, da postanejo temeljna določila zakona o združenem delu norme ravnanja samoupravljalcev in vseh družbenih dejavnikov.

Stefan Štehnar, TOZD komerciala:

»Socialistično samoupravljanje na novih osnovah je globoko prodrl v zavest našega delavca in je postalo materialna sila naše socialistične družbe. O tem priča hiter družbeno gospodarski, socialni in kulturni razvoj, kakor tudi prodor samoupravnih odnosov na vsa področja družbenega življenja in dela. Zavedati pa se moramo, da je stabilnost odnosov v proizvodnji edino zagotovilo za praktično uveljavitev družbeno-ekonomskega sistema, določenega



Jože Kret

či, da smo že dalj časa vključeni v dosledno prizadevanje za stabilizacijo gospodarstva (inflacija, negativna zunanjetrgovinska bilanca, porast cen, stagnacija produktivnosti itn.). S skupnimi interesi premagati vse te nezdrave pojave v družbi in gospodarstvu pomeni zmago. Popoln razvoj samoupravljanja naše skupnosti je perspektiva, za katero se kaže bojovati. Kar pa se tiče slušateljev šole za delegate iz naše TOZD, o tem vodi evidenco naša delovna organizacija. Jaz sem to šolo obiskoval in jo zelo ugodno ocenjujem.

Jože Kret, TOZD vzmetarna:

»Z reorganizacijo podjetja na več TOZD in delavskih svetov ter drugih organov samoupravljanja imamo sedaj delavci dokaj širši pogled v poslovanje obrata in delovne organizacije v celoti. Mislim, da tudi tokrat ne bo dovolj samo ustno in pisмено obveščanje znotraj naše TOZD, ki ni vselej najbolj učinkovito, temveč se bomo morali v bodoče le večkrat sestajati tudi v delovnih skupinah. Sicer pa je povečava z bazo in delegati dokaj v redu, saj smo že v preteklem letu, ko smo izbirali nove delegate za delavske svete, gledali, da je z vsakega delovnega mesta po en delegat v DS ali v kakem drugem samoupravnem organu. V tem obdobju je naš delavski svet imel že dve seji. Prav na zadnji seji pa smo sprejeli naslednje sklepe in stališča: potrdili smo gospodarski načrt za leto 1977, sprejeli smo predlog samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v TOZD in statutu TOZD. Komisije pa se do sedaj še niso sestale. Pri sprejemanju gospodarskega načrta TOZD vzmetarna smo se seznanili s problematiko pomanjkanja naročil. Vendar upamo, da se bo problem z intervencijo vodstva TOZD komerciala izboljšal. Sicer pa tudi iz naše TOZD obiskuje šolo za delegate samo en delegat. Tu menim, da bi le morali storiti več, saj bi bilo potrebno, da se te šole udeležijo večje število naših delegatov.

Silvo Plazl, TOZD rezalno orodje:

»Samoupravljanje na novih osnovah se kaže v tem, da smo pred kratkim sprejeli zakon o združenem delu kot temelj

MNENJA DELEGATOV:

Naše bodoče delo

Pred kratkim smo v naši delovni organizaciji na referendumu potrdili štiri samoupravne akte, s tem pa tudi, da se strinjamo z reorganizacijo podjetja na 20 TOZD in tri delovne skupnosti. Nekaj mesecev poprej smo izvolili samoupravne organe TOZD ter njihove predsednike. Zato nas je tokrat zanimalo, kako so se naši delegati vživeli v svoje delo. Vprašali smo torej nekatere predsednike in namestnike DS, kaj menijo o samoupravljanju na novih osnovah.

Pavel Goltnik, TOZD jeklolivarna:

Po izvolitvi organov samoupravljanja, ki je bila že pred nekaj meseci, so ti zaživel še zgodaj letos. Časa, ko še ni bilo polnih rok dela, nismo izkoristili za obisk šole za delegate, katero je organizirala delavska univerza Ravne. Čakali smo na skupno akcijo, da to opravimo znotraj železarne, pa, kot je znano, letošnjo zimo prespali. Na drugem zasedanju delavskega sveta TOZD je klarna je bilo od 30 delegatov prisotnih na zasedanju 26 članov. To dovolj kaže zavzetost in odgovornost naših delegatov. Poleg odločitve samoupravnega sporazuma o združevanju dela delavcev v TOZD jeklolivarna in statuta naše TOZD je bila osrednja točka razprave gospodarski načrt TOZD jeklolivarne za leto 1977, ki ga je predtem obravnavala komisija za gospodarjenje. Moram

reči, da je zasedenost z naročili v našem obratu zelo slaba. Peskomet dela samo na dve izmeni. Naš delavski svet zaradi tega izraža zaskrbljenost, saj bomo težko dosegli planirane in vrednostne rezultate dela, zlasti pa ostanek dohodka. Ukrepi za boljše poslovanje morajo biti usmerjeni na znižanje proizvodnih stroškov, na izboljšanje kakovosti in na znižanje odstotka izmečka. Na področju nagrajevanja pa bo treba uvesti stimulacijo za kakovostno delo.



Pavel Goltnik



Stefan Štehnar

z novo ustavo, katerega smoter je neposredno odločanje delavcev o vseh pogojih in rezultatih dela. Kljub delegatski funkciji, kot smo si jo že pred leti zamislili, delegati še naprej ostanejo delavci v združenem delu z vsemi pravici in medsebojnih razmerij v združenem delu. Da delegati še nadalje opravljajo svoje delovne dolžnosti, je bistvenega pomena za delovanje samoupravljanja, zato so delegati — delavci, ki so v stalnem delovnem kontaktu z bazo, vselej sposobni v organu odločanja zastopati resnične interese svoje baze. Sicer pa sem mnenja, da nasproh mora biti stalna in obvezna povezanost med delegati in bazo.

Organi samoupravljanja v naši TOZD so bili pred kratkim formirani. Tako je delavski svet že na prvem rednem sestanku sprejel in potrdil vse štiri samoupravne akte, potrdil gospodarski načrt za leto 1977 in izvolil tričlansko komisijo za izvedbo referenduma, ki je že za nami, ter potrdil tričlansko centralno komisijo.

Kakšne so značilnosti novega samoupravljanja? Tu moram re-



Silvo Plazl

socialističnega samoupravnega združenega dela. Vzporedno s tem pa je prišlo do delitve na TOZD, ki bodo imele velik pomen pri graditvi samoupravljanja. To pa še ni vse. S sprejetjem zakona smo si zadali nalogo, da se mora ta dosledno upoštevati in praktično izvrševati v bazi (TOZD, DO, DSSS), ker le s praktično izvršitvijo bomo opravljali zadane naloge. Samoupravljanje v TOZD pa bo moralo še bolj zaživeti, tako da bo prišlo do vidnega premika delavskega odločanja, reševanja sprejetih sklepov in nalog, ki smo si jih zadali. Delegati smo si začrtali smer, kako naj bi bila povezava z bazo boljša, bolj učinkovita, kot je sedaj. Zaživeti morajo sindikalne skupine, odkoder bodo dobili delegati predloge za sprejem na samoupravnih organih. Poiskati in najti pa moramo način povratnih informacij, ki jih dolej praktično ni bilo. Delegati bodo morali zastopati mnenje baze, kajti zavedati se morajo, da so jih izvolili tisti, ki jim zaupajo. Potrebno bo nedvomno vsestransko povezati sodelovanje med bazo, ki je nosilec družbenega samoupravljanja, in delegatom, prek katerega se uresničuje samoupravljanje.

Organi samoupravljanja še niso zaživel v takem obsegu, kot bi bilo potrebno. Vzrokov je več. Eden je tudi ta, da zelo dolgo ni



Ivan Tratnik

prišlo do pravega predloga, ali se bomo v bivši TRO organizirali v eno ali dve TOZD. Sedaj, ko je to urejeno, upam, da je potrebna le še volja, povezanost, odločanje vseh zaposlenih, pa bodo tudi organi samoupravljanja dobro in uspešno zaživel.

Tudi iz naše TOZD so delegati obiskovali šolo za delegate. Iz evidence prisotnosti je razvidno, da je bil obisk na predavanjih kar dober. Z znanjem, ki so si ga pridobili, bodo nedvomno pripomogli k boljšemu samoupravljanju. Ena izmed značilnosti novega samoupravljanja se kaže tudi v tem, da smo se na Prevaljah v bivši TRO združili v eno TOZD. V novo izvoljenih samoupravnih organih so zastopani delavci vseh starosti, največ pa je mladih in iz neposredne proizvodnje. Vsekakor je taka sestava novih samoupravnih organov pogoj za dobro delo, kajti v slogi je moč.

Ivan Tratnik, TOZD industrijski noži:

»V naši delovni skupnosti proces samoupravnega organiziranja v skladu z zakonom o združenem delu še teče. Težko je že



Alojz Janežič

sedaj oceniti samoupravljanje na novih osnovah, pričakujem pa od tega veliko. Smatram, da je nova samoupravna organiziranost železarne taka, da spodbuja in omogoča vedno večjemu številu delavcev dejanski vpliv na gospodarjenje ter odločanje o razporeditvi dohodka. Vedno večjo pozornost bomo morali zato posvetiti dobremu delu v vseh sredinah, da bodo nove TOZD imele tudi solidno materialno bazo. V naši TOZD so izvoljeni že vsi samoupravni organi. V tem predhodnem obdobju se je sestal delavski svet že dvakrat. Na drugem zasedanju smo obravnavali in sprejeli gospodarski načrt za letošnje leto za železarno v celoti in posebno za naš obrat. Danes lahko rečem, da so se delegati aktivno vključili v obravnavo tega, za nas zelo pomembnega dokumenta, dali tehtne pripombe, ki smo jih posredovali naprej. O obisku šole za delegate za našo TOZD nimamo evidence. Sicer pa moram reči, da smo zainteresirani, da bi naši delegati le morali v prostem času obiskovati to šolo. Namreč, zavedamo se, da le vsestransko razgledan delegat

lahko pomaga sredini, iz katere prihaja. Sicer pa moram povedati, da do sedaj delegatski sistem še ni v popolnosti zaživel iz najrazličnejših vzrokov, ne nazadnje tudi zaradi slabe organiziranosti. Z novo samoupravno organiziranostjo smo te pomanjkljivosti delno odpravili in so sedaj delegati bolje povezani s svojimi sodelavci, katerih interese in hotenja so dolžni zastopati v samoupravnih organih na nivoju TOZD, OZD in samoupravnih interesnih skupnosti.

V novih TOZD se bomo morali bolj zavedati svojih obveznosti in odgovornosti kot samoupravljalci in upravljalci družbenih sredstev. V zavest nam mora priti lastnost delavcev v sleherni TOZD za boljše izkoriščanje kapacitet in ne nazadnje boljše organizacijo dela, uvažanje sodobne tehnologije in v vse to vključiti slehernega sodelavca.

Alojz Janežič, TOZD energija:

»S sprejetjem nove ustave, predvsem pa s sprejetjem zakona o združenem delu nastajajo v samoupravljanju novi odnosi. Samoupravljanje postaja last delovnega človeka, je pa pogojena z osveščenostjo in zavestjo. Velicina je v zakonu o združenem delu napisana in opredeljena, in se moramo za njeno resnično predstavo v življenju vsi potruditi, tako da bomo čim hitreje in čim popolneje odpravljali pomanjkljivosti, ki se kažejo npr. v premajhni prizadevnosti za neposredno informiranje prek delovodij in vodij delovnih skupin. To je nekaj problemov, ki jih bomo morali reševati, če bomo hoteli ustvariti pogoje za dogovarjanje, ki je osnovno pravilo samoupravnega odločanja na novi podlagi.

Današnja vloga delegata, ko je celoten delegatski sistem šele v zametkih, ni niti najmanj prijetna dolžnost delavca. Delegati, ki naj bi delovali v samoupravnih interesnih in družbenopo-

litičnih skupnostih, bi naj po sedanjem načinu delovanja bili pravi eksponenti družbenoekonomskih odnosov. Zato tudi mislim, da je na tej pionirski poti potrebna vsem našim delegatom vsestranska pomoč (šola za delegate itn.) Na vprašanje, kako so v naši TOZD zaživel organi samoupravljanja, bi danes težko objektivno ocenil aktivnost samoupravnih organov, da ne bi dejal: »Vsak berač svojo malho hvali.« Do pravega samoupravljanja na nivoju TOZD še niti ni moglo priti, saj smo šele pred kratkim sprejeli dva temeljna akta. Sicer pa se je naš delavski svet po izvolitvi sestal štirikrat in obravnaval probleme, ki so bili predmet razprave na delovnih skupinah. Tudi komisija za kadrovske in splošne zadeve pri DS TOZD se je sestala in obravnavala kadrovske probleme. Sicer pa ob tako široki aktivnosti, kakršna je bila v obdobju enega leta, je nujno, da je v samoupravnih odnosih prišlo do sprememb.

Vendar pri tem ne moremo pričakovati večjih sprememb v tako kratkem času. Samoupravljanje smo pričeli uvajati pred 27 leti in smo za prejšnjo posredno obliko potrebovali skoraj tri desetletja. To pomeni, da ta proces ni enodnevna sprememba, ki naj pokaže rezultate že takoj po sprejetju zakona o združenem delu. Rezultati bodo odvisni od našega splošnega in političnega dela, kar naj v prenesenem smislu pomeni, kar bomo sejal, bomo tudi želi. Sejati pa moramo že sedaj tudi tam, kjer je generacija, ki prihaja, to je v vseh oblikah obveznega in neobveznega šolanja in izobraževanja. Ljudem moramo dati to, kar sedanjim generacijam delovnih ljudi manjka. Tu predvsem mislim na predznanje na področju samoupravljanja. Le na tak način bomo lahko izpolnili vrzeli, ki so sedaj ob uveljavljanju novih samoupravnih odnosov vidne.

F. Rotar

Zdravstveno in tehnično varstvo delavcev

I. DEL — MEDICINA DELA

Ne nameravam seveda pisati o medicini dela po dolgem in počez; to je obsežen del medicinske vede. Ze danes bi jo morali deliti v fiziologijo dela, medicino poklicnih bolezni in higieno dela, da ne govorim o ekologiji in psihologiji dela, brez katerih medicina dela ne more. Na poseben način pa se medicina dela vključuje v interdisciplinarno ergonomijo, to je biološki aspekt znatnosti o delu. Upam, da se bralec tega kompliciranega uvoda ni ustrašil; pisal bi res rad le o tisti medicini dela, ki jo delavec pozna iz lastne izkušnje in ki naj bi jo doumel, da bi jo pomagal razvijati in obračati v svoje dobro.

Medicina dela — kaj je to? Delavec jo doživlja predvsem skozi obratno ambulanto. Kadar je bolan — ali pa tudi takrat, ko bi le rad bolniški stalež — se oglasi pri svojem obratnem zdravniku. Obravnava je taka, kot smo je vajeni v zdravniških

ordinacijah; najprej gneča v čakalnici, potem pri zdravniku, marsikdaj napotnice za rentgen, laboratorije in razne specialistične posvete, nato recepti za zdravila, kake injekcije in sklep o delazmožnosti. Za veliko pogovarjanja ni časa.

Ljudje se potem vprašajo: v čem pa je ta medicina dela? Saj je ordinacija prav takšna kot kakšna splošna ambulanta.

Ali res ni razlike?

Kadar pride delavec na zdravniški pregled, je treba vendarle vselej odgovoriti tudi na vprašanje o delazmožnosti. Na to vprašanje zdravnik v splošni ambulanti — ki naj praviloma ne bi obravnaval delavcev — le redko odgovarja. Ocenjevanje delazmožnosti je težavno in kot bomo še videli, marsikdaj problematično, ker zdravnik nima dovolj informacij, da bi zanesljivo odločal.



Ustrezno zaščiteno delavce

Ocenjevanje začasne delanezmožnosti ni zgolj zdravstveni problem — da bi namreč bolniku zagotovili počitek v času bolezni. To je tudi močan ekonomski problem. V poslovnem poročilu regionalne zdravstvene skupnosti Ravne za leto 1976 beremo, da je bilo lani toliko izostankov z dela, kot če ne bi kolektiv z 2231 delavci opravil niti enega delovnega dne (aktivnih zavarovancev v regiji 52.203).

Delavci lahko postanejo tudi trajno nezmožni za delo; v letu 1976 je v ravenski regiji bilo ocenjenih za invalide I. kategorije 67 oseb, za invalide II. kategorije 30 oseb ter za invalide III. kategorije 97 oseb. Začasna in trajna delanezmožnost predstavlja hudo breme za sklade zdravstvenega in invalidskega zavarovanja.

O začasni delanezmožnosti najprej odloča obratni zdravnik, na naslednjih dveh stopnjah pa zdravniške komisije. O trajni delanezmožnosti odločata na predlog obratnega zdravnika prvo, oziroma drugostopenjska invalidska komisija.

Medicinske dela naj bi imeli ključni položaj v vsem tem procesu odločanja; v tem je njegova pomembna in specifična vloga. Toda zakaj prav on? Zakaj ne, recimo, internist ali kirurg?

Če hočemo odločati o delanezmožnosti, moramo natančno poznati dve stvari: na eni strani zmožnosti človeka za delo, na drugi strani pa zahteve, ki jih tem zmožnostim postavlja delovno mesto. Medicinske dela naj bi od vseh zdravnikov najbolj poznali oboje.

Vrnimo se k našemu prvotnemu vprašanju: v čem naj bi bilo kurativno delo v obratni ambulanti posebno? Sedaj lahko odgovorimo: obratni zdravnik praviloma odloča tudi o delanezmožnosti. Za ta postopek pa naj bi razpolagal z informacijami o zmožnosti človeka in o zahtevah na delovnem mestu.

Obratna ambulanta, predvsem pa dispanzer za medicinske dela, opravlja nadalje preventivne zdravstvene preglede delavcev. To je druga oblika dejavnosti medicine dela, ki jo delavci najbolj poznajo. Predpisujejo pa jo zakonski predpisi.

Ko delavec nastopi delo, ga delovna organizacija pošlje na

zdravstveni pregled. Ugotovilo naj bi se, ali so delavčeve telesne in duševne zmožnosti v skladu z zahtevami na delovnem mestu, za katerega je predviden. Pozneje, ko je delavec že v delovnem razmerju, je pri delu največkrat izpostavljen obremenitvam, ki bi utegnile škoditi zdravju. Pravilnik o preventivnih zdravstvenih pregledih jih našteva ter hkrati predpisuje, kako pogosto je treba te preglede ponavljati. Njih smisel je v pravočasnem odkrivanju začetnih okvar zdravja ter primernem ukrepanju, da se te okvare ne bi povečale.

Delavec se na delovnem mestu seveda stara, s staranjem in boleznimi, ki jih je prejel, se spreminja tudi njegova delanezmožnost. Spreminja pa se tudi delovno mesto.

To, kar je potrdil nekoč prvi pregled, že davno ni več res. Zato je treba znova in znova raziskati skladnost med delavčevimi zmožnostmi ter zahtevami delovnega mesta.

Preventivni zdravstveni pregled ne sme biti formalističen; to pomeni, opravljen na neki splošen način, ne da bi raziskal posledice škodljivosti, ki jim je delavec izpostavljen, zgolj zato, da je gospodarska delovna organizacija krita pred inšpekcijo dela, zdravstvena delovna organizacija pa prodala svoje storitve. Če je, recimo, delo fizično težko, je pri pregledu treba preizkusiti fizično zmogljivost na bicikel ergometru. Če je na delovnem mestu ropot, je treba preizkusiti sluh z audiometričnim, če delo zahteva dober vid, le-tega raziskati z orthoratorjem — da nam le nekaj primerov za ilustracijo.

Toda ne le pregled naj bo smisel, temveč tudi ukrep, ki mu sledi. Ti ukrepi so mnogovrstni: od informiranja delavca o zdravstvenih ugotovitvah, do nasvetov delovni organizaciji.

Pravilnik o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev je zastarel, v osnovi je že nov. Ta naj bi zlasti ovrednotil sodobnejše obremenitve pri delu, ki jih stari ni dovolj; naj bi uvedel daljše roke za celostne preglede ter znova uvedel ciljne preglede, s katerimi se razišče posledice ene same škodljivosti — na primer okvaro sluha z avdiometrijo ali zastrupitev s svincem

v proizvodnji oziroma predelavi te kovine.

Na tak način bi pregledi postali bolj smiselni in tudi denar zanje bi se bolj pravilno prerazdelil.

Nekateri delavci, ki v skladu s sedanjim pravilnikom pridno hodijo leto za letom na celostne preglede, si kdaj pa kdaj mislijo, da to vsakoletno preverjanje zdravja na neki stereotipen način nima pravega smisla. Zdi se jim odveč.

Tako pogosto preverjanje celostnega zdravja je res mnogokrat odveč, zlasti kadar vsebinsko ni dovolj popolno.

Meni se zdi, da bi tako — vsebinsko poglobljeno — preverjanje zdravja ter skladnosti med zmožnostmi delavca ter zahtevami na delovnem mestu moglo slediti v 3 do 5-letnih razmakih; pri mlajših ter manj eksponiranih osebah redkeje, pri starejših in bolj eksponiranih osebah pogosteje. Ciljano raziskovanje posledic posameznih škodljivosti pa bi bilo ustrezno pogosto — od 1 meseca (pri ekspoziciji svincu naprimer) do 1 leta.

Delavec se torej sreča z medicinsko dela kot bolnik v obratni ambulanti, če gre za poklicno bolezen, tudi v dispanzerju za medicinske dela, na drugi strani pa v okviru preventivnih zdravstvenih pregledov. V obeh primerih je treba odgovoriti med drugim na osrednje vprašanje o delanezmožnosti; vprašanje, ki vsebuje medicinski, humani in ekonomski aspekt.

Delavca v stiku z medicinskim dela, v katerem vidi predvsem zdravnika, zanima v prvi vrsti zdravje ter morda tveganje za zdravje, ki mu je pri delu izpostavljen. To ga predvsem vpraša. Delovno organizacijo na drugi strani zanimajo v prvi vrsti začasna in trajna nezmožnost za delo ter analiza škodljivosti na delovnem mestu. Gre za sorazmerno ozek krog vprašanj, mnogo ožji, na kakršnega naj medicina dela odgovarja. Tako tudi odgovori ostajajo le na površju in ne rešujejo stvari.

Pogost je dialog o absentizmu, o odsotnosti z dela. Res konec koncev zdravnik opraviči odsotnost z dela zaradi zdravstvenih indikacij ter zato — sicer neizrečeno — stoji tam kot nekakšen »krivec« za stanje. Toda vzroki, ki so zavarovanca pripeljali do tega, so izredno raznovrstni. Segajo od gospodarske recesije, neurejenega otroškega varstva, alkoholizma do epidemije gripe in resne bolezni.

Drug tak pogost razgovor med gospodarstvom, zdravstvom in invalidskim zavarovanjem teče okrog iskanja delovnih mest za invalide III. kategorije, tiste torej, ki za svoje dosedanje delo niso več zmožni, bi pa lahko delali kaj drugega. Delovna mesta zanje je praviloma težko najti.

Ne glede na vso zapletenost teh dveh problemov želimo bralca opozoriti, da je za njuno reševanje prvi pogoj, če poleg diagnoze bolezni prizadetega delavca poznamo tudi dobro diagnozo zahtev na delovnem mestu.

Seveda imamo delovna mesta opisana. Deloma imamo tudi podatke, kakšna je tam klima, kakšen ropot, kakšna razsvetljava, kakšen prah, da, opisane so celo psihofiziološke zahteve. Kljub temu pa so podatki običajno nepopolni in marsikdaj zastareli.

Človek se mora vprašati, kako je mogoče uskladiti dve stvari med seboj, ne da bi ju poznali dovolj ali poznali s prave strani.

Prav tako pa se nam godi pri ocenjevanju delazmožnosti, ko ne poznamo dovolj delovnega mesta, a tudi delavca le preveč enostransko — recimo z vidika nekaterih medicinskih specialnosti.

In tako smo pri pomembnem vzroku za težave pri oceni začasne in trajne delanezmožnosti oziroma pri problemu absentizma in invalidskih postopkov.

Upam, da sem bralca že prepričal o naslednji izredno pomembni nalogi medicine dela: analizi in zdravstveni oceni delovnega mesta. Naloga kajpada ni le medicinska, temveč tudišče za teamsko delo. Pri tem ne gre zgolj za ogledovanje in opisovanje delovnega mesta, temveč za objektivne meritve. Šele podatek, izražen v primernih merskih enotah, daje dobro podlago za oceno delazmožnosti.

Ta dejavnost je pri nas še vse premalo uveljavljena, njen pomen še nezadostno spoznan. Tudi tehnike za analizo delovnega mesta, kot metode so nepopolne in potrebne izboljšave. Te tehnike in metode zlasti zaostajajo za tehnikami in metodami, s katerimi v medicini preiskujemo človeka in merimo njegove zmogljivosti. Tako se ni mogoče ogniti nesorazmerju med informacijami o zmogljivosti človeka in zahtevami na delovnem mestu, pa četudi smo ga analizirali.

Na koncu naj omenim še eno nalogo medicine dela — namreč tehnike za hitro odkrivanje zdravstvenih okvar pri množici ljudi (populaciji). Medicina dela predstavlja v tem pogledu nekakšno prvo fronto. Tako recimo testira s posebnim instrumentom večino vidnih funkcij ter tako odkrije paciente z defekti pošlje v obravnavo k okulistu. Ali recimo pri rizični skupini starejši od 45 let išče rizične faktorje za obolenje srčnih žil (koronaropatije) ter ljudi s pozitivnimi izvidi napoti h kardiologu. Medicina dela naj bi izvajala te preiskave, naj pa bi tudi iskala nove metode in tehnike zanje.

Medicina dela ima dispanzersko metodo dela. To pomeni, da aktivno varuje zdravje delavcev — da zanje skrbi, tudi če ga delavci sami ne bi iskali. Medicina dela ukrepa sicer individualno, hkrati pa tudi epidemiološko; to pomeni, da ne obravnava zgolj posameznika, temveč iz posameznih dogodkov sklepa na pojav in se loti tudi pojava. Tako recimo pri bolniku s silikozo ne opravi zgolj diagnostičnega postopka ter bolnika zdravi (kolikor se da), temveč hkrati išče še druge take bolnike; če ugotovi množičnost obolenja v neki proizvodni dvorani, si prizadeva za ukrepe, ki naj ta pojav eliminirajo.

Bralcu sem tako skušal predstaviti nekaj pojavnih oblik medicine dela, nekaj, ki so mu iz osebnih izkušenj dovolj znane, ter nekaj, ki bi jih moral kot delavec — torej varovanec, ki mu gre skrb medicine dela — poznati. Na tem predznanju bi rad gradil predlog za gradnjo oddelka za zdravstveno in tehnično varstvo delavcev v Železarni Ravne. Pri tem naj bi šlo za di-

Skupni samoupravni organi upravljanja železarne Ravne

(Nadaljevanje s 1. strani)

po eden) in iz delovnih skupnosti izvoljeni naslednji delavci: Kac Jože, Topalovič Ljubiša, Božič Ivan, Miklavc Franjo, Brežnik Milan, Krof Karel, Libnik Jože, Knez Ferdinand, Plazovnik Vlado, Pori Emil, Paradiž Jakob, Sedelšak Jože, Prednik Jože, Brankovič Dušan, Lečnik Mirko, Vrhovnik Ivan, Zlebnik Jože, Mikic Stanko, Dover Teodor, Tomc Marija, Ulcej Franja, Gorenšek Janez, Smolak Kristina.

V skupno disciplinsko komisijo TOZD jeklarna, jeklovilarna, valjarna, kovačnica, jeklovlek in kalilnica so bili izvoljeni: Prosenc Leon za predsednika, Nagernik Filip za namestnika predsednika ter za člane oziroma namestnike: Kos Ivan, Razdevšek Jože, Mesarec Alojzija, Trup Alojz, Rus Kristijan, Eremut Mijo, Matjaž Mirko, Klančnik Alojz, Abraham Marjan, Ugrin Anton, Paradiž Maks, Koprivnik Jože od Gradisa Ravne in Svetec Franc od Gradisa Ravne.

V skupno disciplinsko komisijo TOZD stroji in deli, pnevmatični stroji, industrijski noži, vzmetarja in rezalno orodje so bili izvoljeni: Slavič Alojz za predsednika, Kordež Ivan za namestnika predsednika ter za člane oziroma namestnike: Kokol Stefan, Kresnik Rajko, Franc Marija, Pavše Adi, Steharnik Silva, Erjavec Ivan, Mlinšek Jože, Skudnik Marija ter Arl Ferdo in Gregor Martin od Viatorja Prevalje.

V skupno disciplinsko komisijo TOZD priprava proizvodnje, kontrola kakovosti, energija, elektrotehnične storitve, strojno gradbeno vzdrževanje in transport so bili izvoljeni: Smrtnik Matej za predsednika, Rotovnik Andrej za namestnika predsednika ter za člane oziroma namestnike: Pavše-Golob Marija, Valt Jakob, Čepak Marija, Glavnik Metod, Kranjc Anton, Struc Zdenka, Zagernik Rok,

Mlinar Zoran, Funda Ivan, Gnamuš Franc ter Foršner Karel in Svetec Heda od Stavbenika Prevalje.

V skupno disciplinsko komisijo TOZD raziskave in razvoj, komerciala, družbeni standard in delovne skupnosti kadrovske splošnih zadev, za gospodarjenje ter finance in računovodstvo so bili izvoljeni: Gerdež Stefan za predsednika, Kolar Alojzija za namestnika predsednika ter za

člane oziroma namestnike: Petrač Janko, Topler Ludvik, Blvšek Franc, Debenjak Drago, Slatinšek Zora, Kavšak Terezija, Burjak Helena, Mičovič Alenka, Pepevnik Franc, Pačnik Janez ter Šumah Marijan in Vavče Draga od rudnika Mežica.

Za delegate v delavski svet SOZD Slovenske železarne so bili izvoljeni: Košak Franc iz jeklovilarne, Bezjak Konrad iz delovne skupnosti kadrovske splošnih zadev, Pečnik Drago iz rezalnega orodja, Kramer Ivan iz industrijskih nožev, Grubelnik Ljuba iz priprave proizvodnje in Kristan Mirko iz delovne skupnosti za gospodarjenje.

Janko Dežman

Nadaljnje urejanje samoupravnih odnosov v železarni Ravne

Ko govorimo o urejanju samoupravnih odnosov v železarni, izhajamo iz določil zakona o združenem delu in iz samoupravnega položaja temeljnih organizacij in delovnih skupnosti, združenih v železarno Ravne. Uresničevati zakon o združenem delu pomeni vzpostavljati in utrjevati samoupravne odnose, ki so določeni s temeljnimi načeli ustave in določili zakona o združenem delu; konkretno pa morajo biti ti odnosi vzpostavljeni v proces združenega dela v vseh organizacijskih oblikah združenega dela, samoupravnih odnosov v združenem delu in družbeni skupnosti. Predvsem samoupravni odnosi v združenem delu morajo prispevati k takšnemu gospodarjenju in poslovanju temeljnih organizacij, da se optimalno izkoristijo vsi možni ustvarjalni pogoji proizvodnje in optimalni rezultati dela. Samoupravni odnosi v temeljnih organizacijah, združenih v železarno, morajo prispevati najboljše rezultate dela v danih pogojih, obenem pa zagotoviti tak družbenoekonomski in samoupravni položaj delavca v združenem delu, kakor je to z ustavo določeno.

S samoupravnim sporazumom o združitvi v delovno organizacijo, ki smo ga nedavno sprejeli z referendumom, so določeni dohodkovni odnosi v združenem delu, izhajajoč iz načela, da je dohodek družbena kategorija, in upoštevajoč načelo neodtujljivosti dohodka, ki mora biti prisotno v celotnem procesu združenega dela in samoupravnega urejanja odnosov, pa naj gre za razširitev materialne baze dela ali za sredstva splošne porabe.

Za dosedanje obdobje uveljavljanja zakona o združenem delu lahko trdimo, da smo pričeli z uveljavljanjem novih samoupravnih odnosov in že prišli do stopnje, ki zahteva dejansko izvajanje že sprejetih odločitev. Sprejem temeljnih samoupravnih splošnih aktov v temeljnih organizacijah, delovnih skupnostih in na ravni delovne organizacije ter izvolitev samoupravnih organov ob že vpeljanih zbiorih delavcev in samoupravnih delovnih skupinah vsakakor pomeni pričetek vzpostavljanja vsebinsko bogatejšega de-

lovanja v začetem procesu samoupravnega urejanja odnosov. Tega pričetka pa ne smemo pustiti »počivati«, ker obstaja možnost, da tudi »zaspimo« pri nadaljnjem vsebinskem delu. Do resničnega vsebinskega uveljavljanja samoupravnih odnosov pa manjka še precej. Omenil bi le del tega, in sicer konkretno urejanje pravic, dolžnosti in obveznosti s splošnimi samoupravnimi akti, tj. predvsem s pravilniki in drugimi izvršbenimi akti.

Tudi če ob strani pustimo novo vsebino samoupravnih odnosov skladno z zakonom o združenem delu, pa že dalj časa ugotavljamo, da dejansko uresničevanje pravic, dolžnosti in obveznosti delavcev, predvsem pa način uresničevanja le-teh, boluje na hribah, ki jih je nujno odpraviti. Ta neskladja se niso pojavila čez noč in tudi niso prisotna v enakem obsegu in obliki, ampak so se pojavila skozi proces uresničevanja pravic v daljšem obdobju. Jasno je, da ob sprejemu splošnih samoupravnih aktov (predvsem v letu 1973 in 1974) to ni bilo prisotno, saj smo predvsem samoupravne sporazume

(skladno s takrat veljavnim zakonom o konstituiranju organizacij združenega dela, zakonom o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu — 4. členom) sklepali z zdravim hotelom, da določena razmerja samoupravno rešujemo v danem položaju na najbolj primeren način. Do konkretnih razmerij pa smo postali bolj pozorni šele v času, ko smo obravnavali predlog osnutka zakona o združenem delu. Že takrat smo pričeli z analiziranjem vsebine odnosov in rezultati niso izostali. Naj navedem le dva primera: disciplinski postopek ni ne v samoupravnem in ne v strokovnem pomenu določen in speljan tako, da bi na eni strani zagotavljal varnost delavca, na drugi strani pa preprečil samovoljo nediscipliniranih delavcev. Procesni akti nam niso simpatični, vendar v takih primerih nujni, ker tako varnost delavca kot odprava samovolje zahteva natančno postopanje, kar je toliko težje, ker v disciplinskih postopkih lahko delamo le po določenih načelih. V praksi pa se je že dogajalo, da je bila pravica na strani delavca, ki se ni zavedal odgovornosti pri delu, ni vestno delal, zavestno pa kršil delovno disciplino.

Drugi primer je s področja uveljavljanja stanovanjske pravice. Z najboljšim namenom je bil sprejet samoupravni sporazum, po katerem lahko pridobi primerno stanovanje delavec, ki ga potrebuje. Te »potrebe« smo točkovali — kasneje pa ugotovili, da te točke niso dejanski odraz potreb. Do anomalij pa ne bi prišlo, ako bi znali sporazum logično razlagati in uporabljati, saj je jasno, da ima prednost pri dodelitvi stanovanja le tisti delavec, ki stanovanja ali nima ali pa živi v težjih razmerah. Tako pa so »prednjačile« izračunane točke in veliko hude krvi je bilo, ko so nekateri sodelavci dokazovali svojo pravico s točkami, sicer ob primernem stanovanju, drugi pa le golo potrebo — brez točk in stanovanja. Gornje nepravilnosti so nam vsem znane in sigurno smo že prišli do zaključka, da so nujno potrebna nova samoupravna pravila, ki naj bodo odraz dejanskih razmerij

MODROSTI

Želje moža hodijo peš, želje žene letijo.

*

Z eno roko ni mogoče narediti voza.

*

Naj bo puščica še tako ravna, brez peresa in zareze se ne da streljati z njo.

*

Zaba, ki živi v vodnjaku, pre-soja obseg neba po robu vodnjaka.

namično reševanje »pravega človeka na pravo delovno mesto«, prilagajanje dela človeku, tehnično varstvo, a tudi približanje in izboljšanje skrbi za delavca — bolnika. O tem bom poročal v naslednji številki.

Dr. Janko Sušnik



Jeklovlek

pri uveljavljanju pravic delavca. Z večjim zadovoljstvom lahko ugotavljamo, da na drugih področjih stanje ni kritično, kot v zgoraj opisanih primerih in prišli smo že pred uveljavitvijo novega zakona o združenem delu že tako daleč, da smo določene pravice urejevali skladno z načeli zakona (osnove in merila za pridobivanje OD). Na takih področjih bomo lahko hitreje usklajevali samoupravne splošne akte, ker je vsebina pravic, dolžnosti in obveznosti, kakor tudi način, skladna z veljavnimi načeli.

Odnose v združenem delu tako dohodkovno, pri medsebojnih delovnih razmerjih in druge bomo kontinuirano urejevali in uveljavljali skozi naslednje obdobje. Ob ugotovitvi, da smo v roku manj kot štiri mesece po uveljavitvi zakona o združenem delu tik pred vpisom konstituiranja delovne organizacije, nam daje zagotovilo, da rokov po zakonu o združenem delu ne bomo kasnili ob pogoju, da z delom nadaljujemo. Nekaj nalog pa je nujnih in rešitve se že sedaj pripravljajo. Gre za dokončen sprejem samoupravnega sporazuma o razporeditvi sredstev, pravic in obveznosti med temeljnimi organizacijami (govorimo tudi o razdelitvi premoženja). Postopek se nadaljuje in bo v kratkem končan. O razporeditvi sredstev, pravic in obveznosti je že nekaj znanega, saj so splošna načela o

tem zapisana in določena s samoupravnim sporazumom o združitvi. S posebnim samoupravnim sporazumom pa moramo konkretno določiti razporeditev osnovnih sredstev, obratnih sredstev, druge pravice in obveznosti ter sredstva skupne porabe. Morada je največja novost ta, da je potrebno s tem sporazumom določiti razporeditev pravic in obveznosti iz naslova minulega dela. O tem bo več govora v času javne razprave o predmetnem sporazumu.

Zakon o združenem delu tudi natančneje določa razmerja in položaj delovnih skupnosti, ki opravljajo skupna dela in naloge za temeljne organizacije. Da lahko dokončno uredimo ta odnos, je potrebno že v sedanjih fazi skleniti samoupravni sporazum o pravicah in obveznostih ter odgovornosti delovnih skupnosti do temeljnih organizacij. Z navedenim sporazumom moramo določiti »medsebojna razmerja glede pogojev svobodne menjave dela in ustvarjanja dohodka, kakor tudi druga medsebojna razmerja pri uresničevanju skupnih ciljev delavcev, ki opravljajo skupna dela, in delavcev združenih temeljnih organizacij«. Ko bo sklenjen ta sporazum, bo tako ustvarjena dejanska podlaga za vzpostavitev samoupravnih odnosov, ki so neposredno prisotni pri skupnem delu in poslovanju.

R. L.

Program dela predsedstva in občinske konference SZDL v I. 1977

Občinska konferenca SZDL je na prvi redni seji v letu 1977 obravnavala v poročilu izvršitev lanskega programa dela in sprejela program dejavnosti za leto 1977. V njem moramo začrtati temeljne naloge celotne občinske organizacije, s tem bomo poenotili in uskladjali delovanje SZDL v občini. Program dela OK SZDL pa mora zajemati tudi vse tiste akcije, ki jih zastavljajo druge DPO in SO, ki so takega pomena, da jih v SZDL moramo obravnavati, če hočemo delovati po načelu najširše fronte organiziranih socialističnih sil.

Tudi v tem letu moramo izhajati pri programu SZDL iz naših osnovnih dokumentov statuta SZDL Jugoslavije in statuta SZDL Slovenije, ki nam nalagata nekatere specifične naloge, ki so stalne, obvezujoče pri našem delu.

1. Osnovna naloga krajevnih in občinske organizacije je politično organiziranje delovnih ljudi in občanov. Krajevne organizacije SZDL morajo organizirati take oblike in metode dela, ki bodo v SZDL vključile čim več samoupravno socialistično usmerjenih ljudi. Krajevne organizacije morajo organizirati politično življenje v vseh sredinah (po zaselkih, ulicah, hišnih svetih itd.).

V političnem delu na terenu morajo sile okrepiti z vsemi člani ZK, da bi le-ti kot aktivisti SZDL širili svoj idejni vpliv na najširši krog delovnih ljudi in občanov.

2. Uresničevanje in realno utrjevanje frontnega značaja SZDL je dolgoročno, stalna naloga SZDL. Vključevanje vseh DPO v delovanje KK SZDL in OK SZDL mora postati vsakodnevna praksa. Le politični dogovor vseh v SZDL zavezuje vse organizirane socialistične sile k enotni skupni akciji. V KK SZDL pa je delo treba temeljito usklajevati tudi s samoupravnimi organi krajevne skupnosti in skupaj organizirati nekatere politično ekonomske naloge.

3. Poglavitna naloga SZDL pa je tudi politično načrtovanje vseh vprašanj, ki zadevajo posamezne interese delovnih ljudi. V SZDL bomo oblikovali politiko pri usmeritvi interesov na posameznih področjih, kot so sociala, kultura, telesna kultura, vzgoja in izobraževanje, zdravstvo in drugo.

4. Za izvršitev naštetih stalnih nalog v SZDL je ena od primarnih nalog v SZDL idejno-politično usposabljanje širokega kroga aktivistov SZDL. Zagotoviti pa moramo tudi čvrsto povezanost med KK SZDL in CK SZDL, prostorske in finančne pogoje za delo SZDL v občini.

5. Čeprav SZDL zadnja pridobiva kadre, je potrebno kadrovske politike zastaviti tako, da bodo vodili SZDL najboljše komunisti. Z dobrimi kadri in usklajitvijo programov družbenopolitičnega delovanja bo SZDL sorazmerno hitro odigrala svojo ustavno vlogo.

PROGRAM DELA KONFERENCE SZDL

Občinska konferenca SZDL načrtuje za leto 1977 šest sej. Od teh bo ena problemska in temu primerno razširjena, druga pa bo svečana, na kateri bomo podelili priznanja OF.

Terminska in vsebinska usmeritev sej pa je naslednja:

Februar 1977

— Uresničevanje ustavne vloge krajevne skupnosti

— Ocena uresničevanja sprejetega programa dela OK SZDL in sprejem zaključnega računa OK SZDL

— Sprejem programa dela OK SZDL za leto 1977 in sprejem finančnega načrta

— Dopolnitev organov OK SZDL, ustanovitev novih svetov in koordinacijskih odborov

Sejo pripravi IO OK SZDL in koordinacijski odbor za uresničevanje ustave (podkomisija za KS).

Marec 1977

— Ocena dosedanjega stanja in uresničevanje novega zakona o ljudski obrambi

Sejo v obliki problemske konference pripravi koordinacijski odbor za SLO in družbeno samozashito.

April 1977

— Svečana seja OK SZDL s kratkim kulturnim programom in podelitvijo priznanj OF

Sejo pripravi IO OK SZDL v sodelovanju s kulturno skupnostjo.

Maj 1977

— Obravnava srednjeročnih programov SIS v družbenih dejavnostih

— Problematika organizirano-sti mladih v naši občini

Seje pripravi IO OK SZDL in operativno politični štab pri skupščini občine. Drugo točko pripravi OK ZSMS.

September 1977

— Gospodarski razvoj v občini Ravne

(Posebni poudarek je treba dati izvrševanju srednjeročnega programa razvoja občine v obdobju 1976—1980 ter zaposlovanju ženske delovne sile in invalidov).

Sejo pripravi svet za družbeno-ekonomski odnos v IS SO.

November 1977

— Obravnava problematike varstva človekovega okolja.

Sejo pripravi IO OK SZDL in IS SO.

Konferenca pa bo obravnavala tudi druga aktualna vprašanja, ki bi jih narekoval program republiške konference SZDL v posameznih točkah na že začrtanih sejah ali pa s sklicem posebne seje, če bo to potrebno.

PROGRAM DELA PREDSEDSTVA

Za predsedstvo OK SZDL bi sprejeli program terminsko samo za prvo polletje, za preostali čas pa bi samo začrtali teme, ki bi jih morali obravnavati. S takim

programom zagotavljamo neposreden pristop k problematiki obravnavanih problemov. V programu predsedstva OK SZDL ne bomo zapisali tiste aktivnosti, ko se bomo dogovarjali v tem organu za pripravo sej OK SZDL. Dodatne točke na sejah predsedstva bodo zajemale tudi problematiko drugih DPO, ko bodo potrebni skupni in širši dogovori ob njihovih akcijah. V programu predsedstva ne bo zajeta problematika RK SZDL, ker njihovega programa še nismo prejeli.

Program predsedstva za prvo polletje 1977:

Januar

— Razprava o organiziranju potrošniških svetov v naši občini

— Razprava o družbenem dogovoru o varstvu spomenikov NOV

— Obravnava programa dela OK SZDL in finančnega poslovanja

Februar

— Ocena o informiranju v občini Ravne na Koroškem

— Razprava o splošni in skupni potrošnji glede na začasno financiranje

— Ocena uresničevanja delegatskih odnosov

— Poročilo družbenega pravobranilca samoupravljanja

Marec

— Obravnava postopkov in rokovnika za pripravo volitev 1978

— Teden Komunist z geslom DELU ČAST IN OBLAST

— Študentska politika v občini Ravne

April

— Analiza gospodarskih rezultatov v letu 1976

— Obravnava komunalne problematike in ustanovitev podjetja za to dejavnost

Maj

— Dogovor o gospodarskem, družbenopolitičnem in kulturnem sodelovanju s pobratenimi občinami: Varvarin, Čačak in Garešnica

— Obravnava preskrbe občanov v naši občini

Junij

— Dogovor o realizaciji samoupravnih sporazumov in družbenih dogovorov

V drugi polovici leta 1977 pa bi predsedstvo obravnavalo še naslednje teme:

— Polletni uspehi gospodarstva v naši občini

— Razprava o dopolnitvah statuta in poslovnika skupščine občine

— Razprava o stanovanjski problematiki

— Ocena uresničevanja izvedbe referendumov po krajevnih skupnostih

— Resolucija za leto 1978

— Obravnava polletne realizacije dogovorov OK SZDL in njihovih organov

— Obravnava polletnega finančnega poslovanja OK SZDL

— Obravnava programa izobrazbe funkcionarjev OK SZDL

— Obravnava in verifikacija dogovorov v koordinacijskih odborih OK SZDL

— Obravnava analize instituta iz Ljubljane o vprašanju alkoholizma v naši občini

— potek akcije pri realizaciji zakona o združenem delu

Izvršni odbor občinske konference SZDL bo svoje delo prilagodil programu dela konference in predsedstva. Njegovo delo bo predvsem pri realizaciji sklepov obeh organov in pri pripravljanju gradiv zanje.

Izvršni odbor bo na svojih sejah obravnaval tudi samostojno tista področja, za katera je po

statutu in drugih zadolžitvah odgovoren.

Zato za izvršni odbor predsedstva posebnega programa ne bi sprejemali, svoje operative programe pa bo izvršni odbor sprejemal četrtletno. O svojem delu bo poročal predsedstvu OK SZDL vsaj dvakrat letno v poročilih sekretarja OK SZDL.

Vsi sveti in koordinacijski odbori bodo za to leto sprejeli svoje letne programe dela. Ti organi pa bodo sprejeta stališča in predloge pismeno posredovali predsedstvu OK SZDL v razpravo in verifikacijo. Svete občinske konference SZDL pa bomo bolj aktivno vključili v pripravo gradiv za seje konference in predsedstva OK SZDL.

kazuje potrošnjo sredstev za neposredno zdravstveno varstvo, denarne dajatve kot obliko socialne varnosti in druge izdatke.

SAMOUPRAVNA ORGANIZIRANOST SKUPNOSTI

1. 1. 1976 se je ravenski regionalni zdravstveni skupnosti, ustanovljeni koncem leta 1974, priključila še OZS Mozirje, ki je bila do takrat vključena v RZS Celje.

Za leto 1975 je bilo na področju samouprave organiziranosti značilno nadaljnje poglobljanje in izpopolnjevanje delegatskega sistema v zdravstvenih skupnostih, nadalje pa bo potrebno posvetiti vso pozornost delovanju temeljnih občinskih zdravstvenih skupnosti.

Skupščine vseh OZS so v letu 1976 imele 4 skupne seje zbora uporabnikov in zbora izvajalcev, kjer so po dnevnih redih obravnavali v glavnem iste zadeve s področja financiranja in izvajanja zdravstvenega varstva. Poprečna udeležba delegatov na sejah skupščin ni bila preveč zadovoljiva, predvsem velja to za zbor uporabnikov, kjer je bila sklepčnost komaj dosežena.

Skupščina RZS, ki ima s priključitvijo OZS Mozirje 60 delegatskih mest, se je sestala trikrat s poprečno udeležbo 73% (v zboru uporabnikov 69%, v zboru izvajalcev 79%). Poleg skupnih sej so občinski zbori uporabnikov in regionalni zbor izvajalcev imeli tudi po eno samostojno sejo. Pretežni del izvršilnih oz. pripravljalnih nalog je bilo opravljeno v okviru izvršilnega odbora RZS, ki se je sestel 15-krat.

ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE

V tem poglavju želimo na kratko opozoriti na glavne statistične evidence in nakazati problematiko začasne nezmožnosti za delo ter dela zdravniških komisij I. in II. stopnje.

Evidenca zavezancev prispevka

Po stanju na dan 31. 12. 1976 je bilo v skupnosti Ravne skupno 5124 zavezancev za plačilo prispevka za zdravstveno zavarovanje, od tega v socialističnem sektorju 492, zasebnem 963 in kmetov 3669.

Gibanje števila aktivnih zavarovancev

S priključitvijo OZS Mozirje se je število aktivnih zavarovancev naše regije po stanju 1. 1. 1976 povečalo za 3849 zavarovancev. Konec leta 1976 pa se je stanje povečalo za 3,5%.

Poprečno pa je bilo v regiji Ravne v preteklem letu 52.203 aktivnih zavarovancev, kar pomeni 2,84% povečanje glede na poprečje leta 1975. Pri tem pa smo po občinah zabeležili ekstrema — padec v OZS Dravograd za 5,4% in najvišji porast v OZS Mozirje za 5,5%, kar je predvsem posledica organizacijskih sprememb OZD in sprememb v zavarovanju, ki jih je narekoval kolizijski zakon. Stopnja rasti v letu 1976 je bila ena najnižjih v SR Sloveniji (poprečje SRS 3,3%) in najnižja za zadnjih nekaj let, ko je znašala v poprečju letno 6%.

Evidenca zavarovanih oseb

Po stanju 1. 1. 1976 smo v regiji Ravne zabeležili skupno 148.311 zavarovanih oseb, to je upravičencev uporabe zdravstvenega varstva. Od tega jih je bilo evidentiranih za OZS Mozirje 13.490 oseb oz. 9,1%. S priključitvijo OZS Mozirje s sorazmerno visokim odstotkom zavarovanih oseb upokojujencev in kmetov se je spremenila struktura kategorij, in sicer kot znižanje odstotka zavarovanih oseb delavcev za 2,4 točke in povečanje odstotka upokojujencev za 1 in kmetov za 1,4 točke. Iz statističnih poročil opazimo konstantno 1—2% padec števila zavarovanih oseb kmetov, v letu 1976 kar 2,9%. Skupno število zavarovanih oseb je v letu 1976 v poprečju porastlo le za 1,35%, kar je skladno z nizko rastjo zavarovancev.

Problematika začasne nezmožnosti za delo in nesreče pri delu

Zaradi nesreč pri delu, bolezni in nege družinskega člana je bilo na področju RZS Ravne v letu 1976 izgubljeno skupno 696.216 delovnih dni ali 2231 delavcev je bilo celo leto v »bolniški«. V poprečju se je dolžina izostankov, ki bremene skupnost, znižala od 24,1 dan na 20,9 dneva.

Intenzivnost izostankov, ki jo kaže odstotek bolniškega staleža, se je v skupnih izostankih znižala od 4,30% (vključno Mozirje) na 4,25% (v breme delovnih organizacij višji za 0,5 točk, v

DEJAVNOST KOMUNALNEGA SKLADA V LETU 1976

Skupščina občine Ravne je dne 27. 12. 1976 sprejela odlok o prenehanju delovanja komunalnega sklada. Sklad je bil ustanovljen z namenom, da zagotovi smotrno reševanje in financiranje komunalnih potreb ter objektov, ki služijo za potrebe občanov občine Ravne. Nasledila ga je samoupravna komunalna interesna skupnost, ustanovljena 20. 12. 1976.

Komunalni sklad je v letu 1976 zbiral sredstva iz naslova industrijske vodarine, komunalnega prispevka, sofinanciranja za gradnjo toplovoda, inkasa za ogrevanje s toplovodom, od porabljene pitne vode, prispevka za uporabo mestnega zemljišča, od kredita za gradnjo toplovoda na Dobjem dvoru in kanalizacije Pod Gonjami ter drugih dohodkov. Največji dohodek komunalnega sklada predstavljajo sredstva industrijske vodarine, ki jo železarna Ravne plačuje mesečno od porabljene količine vode, ter komunalni prispevek, katerega plačujejo vsi individualni graditelji in podjetja, ki gradijo poslovne ali stanovanjske objekte.

Od lani predvidenih dohodkov so realizirali 97 odstotkov plana. Malenkostni izpad je nastal pri postavki sofinanciranja za gradnjo toplovoda, ker lastniki individualnih stanovanjskih hiš neredno poravnava mesečne obveznosti po pogodbah za priključke.

Dohodek komunalnega prispevka v letu 1976 je bil planiran 12.395.000 din realizacija pa je bila 14.430.101 din. Takšno povečanje sredstev so dosegli s sprejetjem odloka o obveznosti plačila komunalnega prispevka tudi za blokovno gradnjo na Javorniku, na Prevaljah, v Mežici in Črni.

Dohodek, ki je bil zbran v preteklem letu, so porabili za urejanje in asfaltiranje cest, poti, pločnikov, parkirišč, obnavljanje cestne razsvetljave, za popravilo in vzdrževanje kanalizacije, vodovoda ter komunalno urejanje posameznih naselij.

Iz realizacije finančnega načrta sklada, ki je sestavni del zaključnega računa, je razvidno, da so bili celotni dohodki sklada doseženi 97%, izdatki pa 93% v primerjavi s planom.

Komunalni sklad občine Ravne je svojo dejavnost v poslovnem letu 1976 usmerjal v reševanje komunalnih problemov celotnega območja občine, predvsem urbaništnih naselij, in to direktno ali pa prek krajevnih skupnosti v Črni, Mežici, Prevaljah in Ravnah.

F. R.



Nakodrane vode

Poslovanje regionalne zdravstvene skupnosti Ravne v letu 1976

Poročilo o finančnem poslovanju regionalne zdravstvene skupnosti v letu 1976 je skupno za vse občinske skupnosti v regiji, obenem pa s podatki v njem analiziramo problematiko posameznih OZS. Splošni del poročila o samoupravnih organiziranosti in delovanju skupnosti ter o pre-

bivalcih, gibanju aktivnih zavarovancev in zavarovanih oseb zdravstvenih skupnosti, o problematiki začasne nezmožnosti za delo in delovanju zdravniških komisij. Finančni del pa povzema osnove financiranja dejavnosti zdravstvenih skupnosti, analizira posamezne vire dohodkov in pri-

breme skupnosti nespremenjen) in je najnižji v SR Sloveniji.

Nesreč pri delu in poklicnih obolenj se je v regiji pripetilo 4204, kar je za 191 primerov več kot leta 1975, vendar se je število izostankov z dela zaradi nesreč zmanjšalo za 4,7% (skrajšanje izostanka za 1,5 dneva). Nesrečo je utrpel vsak 12 zavarovanec.

Zdravniška komisija

Zdravniška komisija I. stopnje se je skupno sestala 348-krat in je obravnavala 26.410 primerov. Zahtevek je bil 82,3% potrjen in v 17,7% zavrnjen. Od zavrnjenih primerov se jih je 6,4% pritožilo na zdravniško komisijo II. stopnje. Le-ta je obravnavala 301 primer in le v 76 primerih ugovorom ugodila v celoti, v 53 primerih pa delno.

DOHODKI ZA IZVAJANJE ZDRAVSTVENEGA VARSTVA V OZS V OKVIRU RZS RAVNE NA KOROŠKEM ZA LETO 1976

Osnove financiranja in prispevne stopnje

S sprejetjem okvirnih delovnih programov zdravstvenega varstva za posamezno OZS za leto 1976 in temeljnimi kazalci razvoja SR Slovenije ter načeli politike razporejanja dohodka in oblikovanja sredstev za osebno, skupno in splošno potrošnjo, kot jih je zastavila resolucija o družbeno-ekonomski politiki v Sloveniji, so bile postavljene osnove financiranja regionalnih zdravstvenih skupnosti. Te osnove so za sklade zdravstvenih skupnosti pomenile 11,1% povečanje globala dogovorjenih sredstev iz leta 1975.

Za RZS so na omenjenih osnovah financiranja skupne potrošnje znašala dogovorjena sredstva 303.765.000 din ali 89,8 vseh dohodkov. Konec leta smo na podlagi večjega porasta cen od resolucijskih predvidevanj in daleč preseženih dogovorjenih programov dejavnosti vršili postopek valorizacije dogovorjenih sredstev do višine vseh natečenih dohodkov RZS.

Prispevne osnove kot instrument zbiranja prispevkov so bile v letu 1976 za čas od 1. 1. do 31. 3. enake onim iz leta 1975, od 1. 4. 1976 dalje pa so veljale nove, kakor so bile predložene na 8. sejo skupščin OZS naše regije. Skupna povprečna letna stopnja za plačevanje prispevkov za zdravstveno varstvo delavcev (9,52% = 7,49% + 2,3%) je bila višja od korigirane za refundacije v letu 1975 le za 0,20 točk, kar gre vse na račun višje stopnje za investicije (za 0,24 točk).

Finančni načrt in njegova realizacija

RZS je sprejela plan sredstev in njihovo potrošnjo v letu 1976 kot zbir planiranih dohodkov in izdatkov vseh OZS v regiji. Vseh dohodkov smo planirali v višini 338.264 tisoč din, dohodkov za kritje izdatkov izvajanja zdravstvenega varstva pa 302.808 tisoč din, kar je pomenilo 6% več, kot smo potrošili v letu 1975.

Do 31. 12. 1976 se je na žiro račun regije doteklo skupno vseh dohodkov 359.697 tisoč din, kar pomeni prekoračen plan za 6,34% oz. 21.433 tisoč din. Odstotki realizacije po OZS so: Dra-

vograd 100,05% (najnižje), Radlje 107,26%, Ravne 105,90%, Slovenj Gradec 110,53% (najvišje), Velenje 106,53% in Mozirje 104,36%.

Global dogovorjenih dohodkov (družbeni dogovor SRS o razporejanju dohodka), ki smo ga povečali za nedosežene dohodke v letu 1975 (OZS Mozirje 62.000 in izvenbilančni dohodki 13.000 din), je bil realiziran v višini 106,99%. Presežek plana je rezultat porasta sklada bruto OD za 18,7% na leto 1975, medtem ko smo planirali 10,8% stopnjo rasti. V postopku za valorizacijo dogovorjenih sredstev so zbori združenege dela vseh občin (v Slovenj Gradcu bodo sklepali še v marcu) sklenili, da se dogovorjena sredstva valorizirajo do višine realiziranih dohodkov.

Iz skupnega dohodka smo izločili v rezervni sklad, za investicije v zdravstvo, anuitete in republiško solidarnostno in vzajemno združevanje 42.696 tisoč din, tako da so znašali čisti dohodki, namenjeni pokrivanju stroškov izvajanja zdravstvenega varstva 317.001 tisoč din. Plan je bil presežen za 4,7% ali 14.193 tisoč din.

Ce pogledamo še realizacijo izdatkovne strani regijske bilance, ugotovimo, da smo v regiji potrošili za 6,4% več, kot smo planirali. Skupni izdatki so znašali 322.254 tisoč dinarjev ali skoraj 19.500 tisoč več, kot je predvideval plan. Pri tem so izdatki za neposredno zdravstveno varstvo dosegli 111,6% plana, denarna nadomestila le 83,45% (zaradi prenosa izplačevanja nadomestila OD za podaljšan porodniški dopust na skupnost otroškega varstva SRS), drugi izdatki pa so ostali na planirani ravni.

Odstotki realizacije planiranih izdatkov po OZS so znašali: Dravograd 103,2%, Radlje 102,83%, Ravne 106,78%, Slovenj Gradec 104,5%, Velenje 106,7% in Mozirje 112,95%.

PRISPEVKI NA OSEBNE DOHODKE DELAVCEV DRUŽBENEGA IN ZASEBNEGA SEKTORJA

T.i. izvirnih dohodkov, ki tvorijo 86,3% vseh dohodkov, je bilo v RZS Ravne v letu 1976 realiziranih za 21,47% več kot leta 1975. Indeksna povečanja so na posameznih postavkah zelo različna zaradi različne prispevne stopnje (leta 1975 ϕ stopnja za prispevek iz dohodka 1,00%, leta 1976 2,03%, ker so vključena sredstva za investicije), ter prenosa preveč zbranih prispevkov iz dohodka leta 1975.

Prispevki za zdravstveno varstvo upokoencev in kmetov

Prispevkov za zdravstveno varstvo upokoencev, ki v strukturi vseh dohodkov znašajo 9,6%, smo realizirali za 23,4% več kot leta 1975. Vendar so tudi izdatki za to kategorijo zavarovanih oseb porastli v poprečju za 16,4%, tako da dohodki pokrivajo 58,2% vseh izdatkov (v Velenju le 51,3%).

Prispevka od kmetijske dejavnosti smo zbrali za 15,4% več kot leta 1975, plan pa je bil realiziran s 113,9% (OZS Mozirje le 100,95% plana). Izterjava prispevka je bila v poprečju regije slabša — 82,7% tekoče obremenitve in zaostankov, saj je bila v Mozirju le 72,7%, v koroških občinah pa

od 81,5% do 92,4%. Odstotek pokrivanja izdatkov oseb kmečkega zavarovanja se je zaradi sorazmerno visoke potrošnje v OZS Mozirje povečal le za 6 odstotnih točk.

IZDATKI ZA IZVAJANJE ZDRAVSTVENEGA VARSTVA V OZS V OKVIRU RZS RAVNE NA KOROŠKEM V LETU 1976

Skupni izdatki in njihova struktura

V RZS Ravne je bilo v poslovnem letu 1976 potrošeno skupno

		Indeksi		struktura v %	
		FN = 100 Real. 75 = 100	real. 1975	real. 1976	+/-
Izdatki zdrav. varstva	111,62	114,48	82,09	83,33	+ 1,24
Denarna nadomestila	83,45	105,40*	14,37	13,43	- 0,94
Drugi izdatki	100,71	103,23	3,54	3,24	- 0,30
SKUPAJ	106,42	112,78*	100,00	100,00	—

* po zgoraj omenjeni korekturi znaša indeks denarnih nadomestil 123,23 in skupnih izdatkov 115,17.

Po kategorijah zavarovanih oseb so najmočnejše porastli izdatki za zdravstveno varstvo upokoencev — 16,4%, za delavce 12,4% in za kmete le 7,85%.

Skupni izdatki na eno zavarovano osebo so porasli od 1.952,26 din v letu 1975 na 2.172,30 din v letu 1976 ali za 11,3% (v letu 1975 na 2.172,30 din v letu 1976 ali za 11,3% (v letu 1975 glede na leto 1974 so porastli za 31,7%). Najmočnejše so porastli v OZS Mozirje za 16,3%, v OZS Dravogradu — 15,6%, sledita OZS Ravne in Velenje z 11%, OZS Slovenj Gradec 9,3% in v OZS Radlje 7,1%.

Izdatki za neposredno zdravstveno varstvo

Stroškov za izvajanje neposrednega zdravstvenega varstva zavarovanih oseb regije Ravne smo v letu 1976 pokrili v višini 268.542 tisoč din ali na eno zavarovano osebo 1.810,23 din (delavci 1.678,80 din, upokoenci 2.662,86 din in kmetje 1.587,46 din) kar pomeni 8,9% povečanje na osebo (ali delavci 13%, upokoenci 14,1% in kmetje 8,9%).

Nad regijskim poprečjem so znašali stroški v OZS Mozirje (11,8%) in v OZS Velenje (9,5%), v koroških občinah pa so bili pod poprečjem.

Od skupnih stroškov za neposredno zdravstveno varstvo smo izvajalcem na območju regije, s katerimi sklepamo samoupravne sporazume o menjavi dela, priznali 62,1% oz. 27,35% več kot leto poprej (pri tem odpade na priključitev OZS Mozirje 8%). Ostalih 37,9% vseh izdatkov se torej preljuje izvajalcem v druge regije oz. gre za nabavo zdravil, ortopedskih pripomočkov in povračilo potnih stroškov. Ta t.i. odziv sredstev se je v globalu povečal za 7,3% in je presegel planiranega za 12,8%.

V poslovnem poročilu je podana struktura (v %) izdatkov za zdravstveno varstvo po vrstah varstva za vsako posamezno OZS. Največji izdatki so za zdravljenje v bolnišnicah — regija 42,8% (največ OZS Slovenj Gradec 46,9%, najmanj OZS Mozirje 40,6%). Za bolnišnično zdravljenje smo na zavarovano osebo re-

322.254 tisoč din ali 36.511 tisoč din oz. 12,8% več kot leto poprej skupno z OZS Mozirje (povečanje 1975 : 1974 je znašalo 40,1%). Ker smo del nadomestil OD (za podaljšan porodniški dopust) prenesli na skupnost otroškega varstva, so se stroški v letu 1976 dejansko povečali za 15,2%.

Indeks realizacije finančnega načrta, indeks porasta glede na leto 1975 in struktura po posameznih vrstah stroškov so naslednji:

gije poprečno potrošili 774,44 din (upokoenci 86% in kmetje 4,4% nad poprečjem, delavci 6,3% izpod poprečja). V poprečju so znašali stroški za en oskrbni dan 400,13 din (10% povišanje). Število bolniških oskrbnih dni se je povečalo v občinah bivše regije za 4,3%, število sprejetih pacientov pa za 7%, tako da je znašala letna doba enega bolnika 15,5 dni (izstopata OZS Slovenj Gradec s 17,0 dni in Velenje s 14,1 dneva).

Stroški splošnega ambulantnega in specialističnega zdravljenja so v strukturi znašali 25,3% (1975: 26,1%), glede na realizacijo v letu 1975 pa so se povečali za 10,9%. Te oblike zdravstvenega varstva se najbolj poslužujejo osebe delavskega zavarovanja, saj znašajo stroški zanje 5,4% več, kot je regijsko poprečje.

Zaradi sprememb v participaciji zavarovancev so se znatno povečali stroški zdravstvenih skupnosti predvsem za zobno nego in tudi zobno protetiko. Skupno so znašali stroški zobozdravstvenih storitev 6,9% vseh stroškov in so se povečali za 32,4%.

Izdatki za zdravlila na recept in injekcije so v letu 1976 sorazmerno manj porastli kot večina drugih izdatkov — le za 6,1% in je strukturalni delež padel od 13,95% na 12,93%. Skupni izdatki so v regiji znašali 34.713 tisoč din. Povečanja med OZS pa so zelo različna: v OZS Velenje so potrošili za 18,4% več, v OZS Dravograd 13,4%, v OZS Slovenj Gradec 13,1%, v OZS Ravne in Radlje pa je bilo potrošeno manj kot leta 1975 za 7,6% oz. 5,2%. Zaradi višje participacije se je tudi število zdravil na recept, ki bremenijo zdravstveno skupnost, znižalo za 18% v regijskem merilu. Vsaka zavarovana oseba regije je prejela 5 zdravil na recept.

Denarna nadomestila

Denarnih nadomestil za OD v času bolezni oz. poroda in pa socialnih pomoči v primeru smrti smo v letu 1976 v regiji Ravne izplačali skupno 43.268,50 din. Če izvajamo iz realizacije 1975 nadomestila za podaljšan porodniški dopust, je bilo izplačano za 23,2% več nadomestil. Najmočnejše so porastla nadomestila OD

zaradi bolezni — za 29 %, zaradi nosečnosti in poroda za 24,9 %, zaradi nesreč le 5,3 %.

Na izplačana nadomestila OD vplivajo poleg višine OD še številno izostalih dni z dela oz. % za delo nezmožnih zavarovancev. Izostanki z dela bremene do 30 dni delovno organizacijo, nad 30 dni pa neposredno sredstva zdravstvene skupnosti. Zato je odstotku staleža posvečena posebna skrb, kljub temu, da je bil v letu 1976 najnižji v SR Sloveniji. Odstotek izostankov, ki bremene skupnost, je za regijo kot celoto ostal glede na leto poprej nespremenjen in je znašal 1,38 %. Najmočnejše pa je porasel v OZS Mozirje za 0,14 točk, največji pa-

dec pa je bil v OZS Slovenj Gradec — za 0,23 točk.

FINANČNI REZULTAT

Če na koncu povzamemo s poročilom nakazano finančno poslovanje RZS Ravne in OZS znotraj nje v letu 1976, lahko zaključimo, da je **finančni rezultat ob koncu poslovnega leta negativen v višini 5.253.320,55 din.** Pokritje nastalega primanjkljaja je zagotovljeno s sredstvi skupne rezerve. Seveda pa so finančni rezultati poslovanja posameznih OZS zelo zaskrbljujoči.

Rezultati poslovanja OZS in % pokrivanja izdatkov s čistimi dohodki so:

OZS	znesek	% pokritja
DRAVOGRAD	+ 1.139.328,55	106,63
RADLJE	- 4.251.616,70	86,88
RAVNE	+ 3.890.163,50	105,47
SLOVENJ GRADEC	- 2.764.061,30	93,16
VELENJE	+ 2.588.411,60	101,98
MOZIRJE	- 5.825.546,20	81,82
REGIJA	- 5.253.320,55	98,37

Le nekaj m², vendar svojih

Zaslanjani pogledi mladih mamic in očkov se iz dneva v dan z velikim upanjem napotijo tja čez, do novega naselja. (Da bi naselje lahko opazovali kar od doma, prilagam fotografijo.) Pravi jo, da bo leta 1980 tam živel najmanj pet tisoč srečnih ljudi. Imeli bodo svoj asfalt na cesti, svojo ulično razsvetljavo, svojo trgovino, hotel, šolo, otroški vrtec in morda tudi svoj kino. Imeli bodo svoje sonce ves dan, razen kadar bo skrito za oblaki. Takrat ga, razumljivo, tudi drugi ne bodo imeli in s tem seveda odpade zavist.

Po ulicah se bodo brezskrbno igrali vsi tisti otroci, ki se bodo tam bolje počutili kot na otroškem igrišču. Brezskrbno seveda zato, ker bo v tem naselju takrat še zelo malo avtomobilov in torej tudi prometne gneče ne bo.

No, ja, morda nekoč... ko se bo mnogim mladim družinam uresničila še ta velika želja, da

se bodo v manjših ali večjih pločevinastih škatlah na štiri kolesa lahko izdivjali po naselju. Morda bodo takrat postavili še hišice, v katerih bodo skrbno zaklenjene te velike igrake in skrite pred zvedavimi pogledi zavistnih sosedov od onstran, se pravi iz drugih naselij.

Mesto bo takrat že staro, le tu in tam se bodo pod nebo vzpenjale še mogočne stavbe, sicer že rahlo osivele od ozračja. Perilo, razstavljeno po balkonih, bo pričalo, da je tu zakoreninjen človek s svojim rodom.

Pravzaprav se ob tem razmišljanju spominjam živo zelenega hmelja, ki se je še pred nedavnim bohotno šopiril po vsej ploščadi. Spominjam se rahlo ukropljenih stebrov, ki so to mogočno rastlino povzdigovali kvišku, pa v vetru trepetajočih koruznih stebel, ki so se stiskala ob robu ploščadi in smo si koruzo, ko je

napol dozorela, mulci pekli na majhnem ognjišču.

A danes? Vznemirljiv občutek me obdaja. Kot da so hiše zrasle med hmeljevskami, kot da bo ta trenutek bliskovito šinilo kvišku vse zelenje in pogoltnilo zidove med seboj.

Ne, to ni več mogoče. Naselje je poteptalo pod seboj zgodovino, spomine, poteptalo je košček zemlje, kamor smo se v dolgočasnih dneh zatekali mulci s prepričanjem, da bo vsa ta zelenjava za vedno naša.

Tri ploščadi se pohotno svetijo skozi meglo. Jutri ali morda kdaj pozneje bo te pozidane ravnine povezoval lep bel mostiček in po njem se bodo sprehajali meščani, da se ne bi popolnoma pozabili. Tu in tam se bo morda kakšna zatrepana frklja naslonila na ograjo in v svoji razočarani notranjosti pretehtavala odločitev — naj preskoči ali ne? Ne, seveda nima smisla. Spodaj bodo ostale le podrtije in morda smetišče. Nekoč bomo morda skrčili še malo gozda in zgradili še nekaj stanovanj. Ampak kdaj?

Vidite, spoznati bomo morali, da so prav mladi ljudje tisti, ki imajo na vseh področjih skržene možnosti, da bi si zagotovili normalno bivanje. Poročijo se, potem pa težko pridejo do stanovanja in v večini se stiskajo v pretesnih stanovanjih svojih staršev ali životarijo kot podnajemniki pri tujcih. Vendar pa so to ljudje, ki nas bodo čez kak dan zamenjali na delovnem mestu, prevzeli od nas cel kup družbenih aktivnosti in naloženo jim bo, da bodo vzgajali naslednjo generacijo po pravih poteh.

Rad bi, da bi bili vsi srečni, da bi se kot v praskupnosti stari potegovali za mlade, jim priskrbeli zatočišče, ko si ustvarijo družino in se tako izognili mnogim prepričkom in histeričnim izpadom, ki se dandanes porajajo med ljudmi, zlasti tistimi, ki se v gospodinjstvi skupnosti v treh ali celo štirih generacijah vsak dan gledajo, povedati pa si nimajo več kaj.

NAŠE KRAJEVNE SKUPNOSTI:

Reorganizacija KS Prevalje

Krajevna skupnost Prevalje je ena tistih, ki v svojem sklopu opravlja vsa komunalna in obrtniška dela. Ker pa je po velikosti podobna marsikateri občini, so v začetku letošnjega leta na Prevaljah opravili reorganizacijo, tako da sta sedaj ločeni dejavnosti komunalna in obrtniška dela ter samouprava in družbeno življenje. Na Prevaljah smo pred dnevi obiskali sedež krajevne skupnosti in se o sedanjem delu KS pogovarjali z novim tajnikom Jožetom Boštjanom.

»V letošnjem letu smo na Prevaljah opravili reorganizacijo krajevne skupnosti z namenom, da bi čim bolj lahko slehernemu krajanu približali krajevno samoupravo in vsa razpoložljiva komunalna in obrtniška dela. Z reorganizacijo smo ločili delovno skupino od splošnega družbenopolitičnega življenja. Sicer pa je naša reorganizacija že nekaj začetek priprav za ustanovitev občinskega komunalnega podjetja.«



V sadovnjaku

Ljudje smo pač takšni, da se mnogo raje pogovarjamo, kadar se srečujemo le občasno. Če smo nepretrgoma skupaj, sčasoma izčrpamo vse teme za pogovor in postanemo si nezanimivi, včasih si kar presedamo, pa si ne moremo kaj.

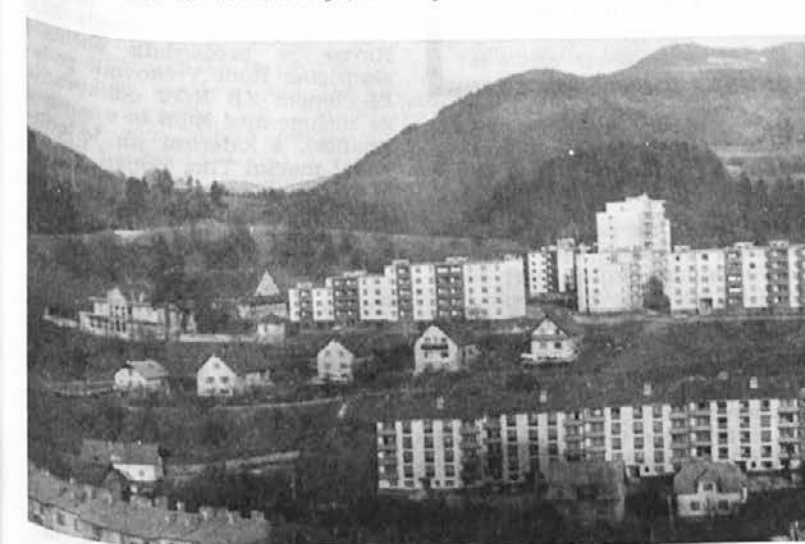
Kako močno se lahko čuti tudi nemoč.

Ne bi mogel pisati tako, če na svoji koži vsega tega ne bi občutil, tako pa... vztrajam, vztrajam, ko hodijo mimo mene — naprej in poln upanja zrem v skelet nove stavbe, kamor se bodo nemara že jutri vselili drugi.

Časno je vztrajati, čakati in izgubljeni živce ob neštetih drobnih problemih, ki te obkrožujejo, se spoprijemati z njimi in se iz borbe skoraj vedno vrniti porazen v okrilje nekaj kvadratnih metrov, ki so ti jih posodili za določen čas.

In kaj potem?...

-er-



Sen o stanovanjih

»S katerimi problemi se sedaj na Prevaljah najbolj ukvarjate?

»Vse krajevne skupnosti v Mežiški dolini tare isti problem, to je financiranje. Iz občinskega proračuna dobi KS Prevalje tako malo sredstev, da z njimi ne moremo pokriti niti osebnih dohodkov zaposlenih. Od organizacij združenega dela bomo dobili v tem letu 0,5 odstotka ostanka dohodka, kar znaša 580.000,00 dinarjev, od cestnega sklada pa predvidevamo 480.000,00 din. Seveda grede vsa ta sredstva za redno vzdrževanje lokalnih cest, katerih je 42.600 metrov.

Nadalje dobi naša krajevna skupnost prispevek od zemljišča, ki znaša 280.000,00 din. Tako skupno naša krajevna skupnost dobi na leto približno 1.570.000,00 dinarjev, kar je znatno premalo za pokrivanje vseh potreb našega kraja.

»Kakšne akcije načrtujete za letošnji poletni tedna čistoče?«

»Prva naša akcija v tem letu bo priprava za preventivno fluorografiranje krajanov. Bomo pa opravili tudi dopolnitve pri hišnih številkah. Sicer pa se že tudi pripravljamo na volitve, ki bodo leta 1978. Kot vsa prejšnja leta, se bomo tudi letos potrudili, da bo naš kraj zares čist vse leto, ne samo v tednu čistoče.«

Na koncu nam je Jože Boštjan še povedal, da ga precej moti, kako lahko krajevna skupnost Ravne vodi v svojem območju na-

selji Dobbi dvor in Dobja vas, saj obe spadata pod krajevno skupnost Prevalje. Povedal je še, da kolikor si Ravenčani oziroma občani obeh naselij želijo, da bi se združili v samostojno krajevno skupnost, ta korak pozdravljajo. Dokler pa do tega ne bo prišlo, si želijo, naj krajan obeh naselij pomagajo svoji krajevni skupnosti v političnem kakor tudi drugem delu.

F. Rotar

Veliko besed — malo dejanj

Zaključki na letnih konferencah OO sindikata o varstvu pri delu in delovnih razmerah ter varstvu okolja v naši občini

Ugotovitve, opozorila in zaključki o varstvu človeka na delovnem mestu in izven njega se nizajo iz leta v leto na številnih sestankih in konferencah članov sindikata. Letos so jim nekateri razpravljali dodali še povezavo med pogoji dela in dodatka za težko fizično delo ali stimulacijo.

Poglejmo le nekatere ugotovitve in zaključke ne glede na to, iz katere delovne organizacije izhajajo, kajti vsi zaključki tvorijo neko zaključeno celoto, iz katere je moč razbrati, da se vse preveč govori in vse premalo naredi, pri čemer naj bi letos naredili vidno prelomnico.

1. Konferenca OO sindikata ugotavljajo, da so v zadnjih letih na področju varstva bile ustvarjene boljše delovne razmere in tudi v ta namen vložena ogromna finančna sredstva, vendar za popolnejše varstvo in s tem tudi za znižanje poškodb in odsotnosti z dela še vedno premalo.

2. Varstvo pri delu je kot kadrovska proizvodna funkcija sestavina vsakega dobro organiziranega proizvodnega procesa, kar pomeni, da so za varstvo delavcev pri delu odgovorni vsi, ki dela organizirajo, vodijo in nadzirajo.

3. Osnovne organizacije sindikata v TOZD morajo vsaj enkrat letno obravnavati vprašanja varstva pri delu v TOZD in oceniti vzroke in posledice vsake hujše poškodbe ali morebitne smrtne nesreče.

4. Samoupravne delovne skupine naj na svojih sestankih bolj obravnavajo vprašanja delovnih in življenjskih razmer v delovnih prostorih, saj je z ustavo, zakonom o združenem delu in predpisi o varstvu pri delu to postala pravica in dolžnost vsakega delavca v TOZD.

5. Delovne skupine morajo na svojih sestankih reševati vprašanja glede težkega, nevarnega in zdravju škodljivega dela in uvažanja sodobne mehanizacije. Odgovorne osebe v oddelkih in TOZD kot tudi skupne službe so dolžne skrbeti za uveljavljanje teh potreb z enakim prizadevanjem kot za doseganje večjega obsega proizvodnje. Vsaka ustrezna investicija za varstvo pri delu ter varstvo življenjskega okolja ima dolgoročen pomen in se bogato obrestuje v izboljšanju produktivnosti, kvaliteti dela in življenjski ravni.

6. Organizacijo in kvaliteto izobraževanja pri delu je treba na-

daljevati in razvijati, kar posebej velja za delovne novince.

7. Urediti je treba nekontrolirano in neodgovorno uporabo sredstev za osebno varstvo, ki nekaterim ne služi kot zaščita, temveč kot oblačenje in obuvanje, po drugi strani pa se ponekod delavcem ne nudijo niti osnovna zaščitna sredstva.

8. Za vedno je treba odpraviti težka fizična dela za žene in delo na nočni izmeni, s čimer je močno ogroženo njihovo materinstvo in varstvo nedoraslih otrok.

9. Dokončno je treba urediti delovna mesta, kjer se po veljavnih predpisih šteje skrajšana delovna doba, istočasno pa, če razmer ni možno izboljševati, je treba zaposlenim urediti pravico do skrajšanja.

10. Dodatek za težko fizično delo, ki je že pred leti pomenil dodatno možnost za nadoknado izgubljenih kalorij, ni povsod urejen. Samoupravni sporazumi o delitvi OD, ki jih v nekaterih delovnih organizacijah imajo na vidno urejene, ne dajejo pravilne stimulacije za težko fizično delo. Zato je prevladovalo splošno mnenje, da je letos to treba urediti, sicer se obstoječi fluktuaciji delovne sile ne bo več moč izogniti.

11. Ureditev varstva okolja v naši občini je neznosna. To predvsem velja za zgornji del Mežiške doline. O tem je bilo toliko napisanega in izrečenega, da je vsaka dodatna obrazila odveč. Zato je sledil predlog in poziv vsem osnovnim organizacijam, da v tem letu, ki ga imenujemo za leto varstva okolja, pomagajo pri uresničitvi načrtovane akcije mežiških sindikatov, s katero bodo začeli zbirati sredstva za očiščenje Meže in ozračja nad »Dolino smrti«.

-ca

OBVESTILO

Kakor vsa leta doslej bomo tudi letos organizirali letovanje naših delavcev v počitniškem domu Portorož. Za zagotovitev normalnega dela in poslovanja doma bomo potrebovali več delavcev (predvsem žensk), ki naj bi delali v kuhinji, pri pospravljanju in strežbi. Zaradi tega smo se odločili, da že sedaj pričnemo zbirati prošnje kandidatov, ki bi delali na naslednjih delovnih mestih:

- referent počitniškega doma (eno delovno mesto — zahteva se izobrazba SS),
- kuharica (dve delovni mesti),
- kuhinjska pomočnica (dve delovni mesti),
- sobarica — čistilka (tri delovna mesta),
- natakarič — servirka (dve delovni mesti).

Torej bo v Portorožu sezonsko zaposlenih 10 delavcev, ki bodo v času sezone od 1. junija do 15. septembra pridobili lastnost delavca za določen čas.

Kandidati morajo izpolnjevati starostne in zdravstvene pogoje, priporoča pa se tudi določena praksa. Zdravstveni pogoj se ugotovi s posebnim zdravniškim pregledom za delavce v živilski stroki.

Pismene prošnje sprejema kadrovska služba, ki daje tudi vse nadaljnje informacije o delovnih pogojih in osebnih dohodkih.

PRIPRAVLJAMO SE NA VOLITVE LETA 1978

V prihodnjem letu, to je v letu 1978, bomo zopet volili delegacije za skupščinski sistem in za samoupravne interesne skupnosti. Določeno obdobje uveljavljanja in funkcioniranja delegatskega sistema bo torej za nami. Prav je, da se še pred tem vsi skupaj ozremo po prehojeni poti, da kritično ocenimo in analiziramo lastno delo ter v bodoče napravimo več naporov, da bo delegatski sistem v naši občini res zaživel v svojem bistvu in svoji vsebini. Zakaj? Zato, ker smo danes po krajšem časovnem razdobju

ju še vedno na začetku poti. Na začetku poti smo zato, ker je v nas še zakoreninjen stari način dela in ker smo začeli razvijati delegatski sistem v nekim smislu še nepripravljeni. V mislih imam neizostren čut odgovornosti in še vedno nizko stopnjo zavesti posameznih delegatov po eni strani, po drugi pa vse ostale pogoje, ki vsak po svoje zavirajo razvoj delegatskih odnosov. V glavnem so to: slabo obveščanje, delo strokovnih služb, šibka materialna baza in še nedokončani procesi samoupravnega organiziranja v

krajevnih skupnostih ter organizacijah združenega dela. Poleg tega šepajo še metode dela. Sestanki so večkrat slabo pripravljani in slabo vodeni, gradiva obširna in seje dolgočasne. Posamezne seje nekaterih delegacij so bile večkrat na robu sklepčnosti.

Sedaj, ko smo se začeli pripravljati na nove volitve, moramo imeti pred očmi vse našteje in druge slabosti. Veliko jih lahko odpravimo. Vsekakor pa bomo morali biti bolj dosledni že na samem začetku. Dosti bolj kot do sedaj bo potrebno uveljaviti večjo osebno odgovornost. Delegati se bodo neodgovorno obnašali in neopravičeno izostajali od sestankov, je treba takoj zamenjati in zatem oceniti njihove moralne in politične kvalitete. Če so to člani ZK, je jasno, da jim tudi v teh vrstah ne bi smelo biti več mesta.

Nosilca priprav za volitve 1978 bosta po krajih krajevna konferenca SZDL in krajevna skupnost, ki bosta sestavili volilno komisijo. Le-ta bo pripravljala in vodila vsa predkandidacijska in kandidacijska opravila. Pripravila bo tudi točen rokovnik za izvedbo posameznih nalog. Vsak evidentiran kandidat bo moral s podpisom jamčiti, da privoli v določeno funkcijo ter da se zaveda svojih dolžnosti in pravic.

Vse družbenopolitične organizacije, društva in druge družbene organizacije bodo morale v času priprav na volitve povečati svojo aktivnost, saj mora potekati postopek evidentiranja usklajeno in v vseh teh organizacijah. Prepletanje istih predlogov se bo sicer večkrat pojavilo, vendar bo strokovni popis vseh evidentiranih kandidatov potekal na enem mestu in bo tako vsakdo popisan samo na eno popisnico.

Evidentiranje novih možnih kandidatov za delegate bo potekalo do 1. decembra 1977. Pri tem pa tole: delegatska funkcija je pravica, dolžnost in čast vsakega delovnega človeka in občana, ki ga zavezuje za aktivno delo v našem sistemu družbenega samoupravljanja. Zato nam ni bo vsaka sprejeta delegatska funkcija v čast in ponos!

R. K.

ODLIKOVANJA BORCEM

Na zadnjem letnem občnem zboru krajevnega združenja ZZB Ravne je predsednik občinske skupščine Rudi Vrčkovnik podelil članom ZB NOV odlikovanja za zasluge med NOB in v povojni graditvi, s katerimi jih je odlikoval maršal Tito. Prejeli so:

Red zasluge za narod s srebrnim zvezdo

Bornekar Ivan, Brankov Dušan, Čuk Anton, Kerbec Ignac, Kotnik Jože, Kotnik Simon, Kotnik Zorko, Kovač Ivan, Kovac Sepec Minka, Kričej Anton, Mikl Franc, Mokina Elizabeta, Mravljak Ivan, Petrič Franc, Plesivčnik Alojz, Plesivčnik Karel, Prikeržnik-Ranc Zofka, Rezar-Plesiv Ivan, Srčič Franc, Štrinar Ivan in Šuler Ernest (Čečovje).

Red dela s srebrnim vencem
Hancman Franc, Tompa Stefan

REKREACIJA IN ŠPORT

Osnovna organizacija sindikata vzmetarne je v Slovenj Gradcu izvedla interno prvenstvo v kegljanju. Tekmovanja v disciplini 50 lučajev mešano se je udeležilo več kot 20 posameznikov. Najboljši so bili: Brajnik 196, Budja 192 in Horvat 191 podrtih kegljev.

V prvem kolu prvenstva Železarne Ravne v košarki je ekipa metalurške proizvodnje premagala ekipo mehanske obdelave z 48:33 (29:11). V drugi tekmi je DSSS premagala TRO s 50:33 (25:16). Po prvem kolu vodijo med strelci: Petrič 21, Krenker 20, Slatinšek 19, Spanželj 14 in Ferarič 12 košev.

ODBOJKA

V 12. in 13. kolu druge zvezne lige so bili doseženi presenetljivi ugodni rezultati za ekipo Fužinarja. Od petih kandidatov za osvojitev prvega mesta so bili po enkrat poraženi vsi neposredni tekmeči Fužinarja: Metalac iz Siska je izgubil na Bledu, Karlovac je bil poražen v Mariboru, Bled je izgubil s Salonitom in Fužinar je doma premagal borbeno ekipo Maribora.

Ekipo Fužinarja je igrala dve tekmi zapored na domačem terenu. V prvi tekmi je brez težav odpravila Kanalce s 3:0. Tekma proti Mariboru je bila tipično prvenstvena, kajti obe ekipi sta imeli isti cilj: zmago in utrditev na vrhu lestvice. Gledalci, ki so napolnili novo športno dvorano, so z bučnim navijanjem bodrili domače odbojkarje, ki so zaigrali seke ob koncu tekme, kot zmorej. Po vodstvu gostov z 2:1 v nizih je Fužinar osvojil naslednja dva in zaslužen zmagal s 3:2.

V republiški članski ligi zmagujeta tako Mežica kot Mislinja iz kola v kolo. Mežičani so doma premagali Novo mesto s 3:1 in v Mariboru ekipo Branika s 3:0. Mislinjčani so v Slovenj Gradcu premagali Sempeter s 3:0 in zmagali v Polskavi s 3:1. Obe ekipi sta si še tudi teoretično zagotovili prvo oz. drugo mesto.

V ženski republiški ligi so igralke Fužinarja slavile dvojno zmago s 3:0, premagale so Mislinjo in Jesenice. Naše igralke vodijo brez poraza in brez prave konkurence.

Mladinke občine Ravne so sodelovale na mednarodnem turnirju v Innsbrucku in po dvakrat premagale reprezentanci Bavarške in Tirolske ter premočno osvojile prvo mesto ob ugodni razliki v nizih 12:1.

Medaljo za hrabrost

Pisar Alojz, Srčič Franc, Štehnar Adolf.

Medaljo zasluge za narod

Kavšak Ivan, Franc Levjčar, Mori Avgust, Štehnar Adolf, Šuler Ernest (Kor. Selovec) in Zupančič-Rotar Hedvika.

Ker je med odlikovanci precej sodelavcev naše delovne skupnosti, se čestitkam pridružuje tudi Informativni fužinar.

S. F.

NAMIZNI TENIS

V Kranju je bilo ekipno prvenstvo za mladinke, ki se ga je udeležilo sedem ekip. Čeprav so za Fužinar nastopile same pionirke (Ačko, Logar, Horvat in Savc) jim je uspelo osvojiti prvo mesto potem, ko so v odločilnem dvoboju premagale Olimpijo s 6:4.

V Mariboru je bilo podobno tekmovanje za mladince, na katerem je nastopilo 12 ekip. Zmagala je Murska Sobota. Fužinar je v postavi Šater, Pavič, Leš in Günter osvojil šesto mesto.

PLAVANJE

Na Reki je bilo člansko državno prvenstvo za posameznike in ekipe, na katerem je nastopilo več kot 300 plavalcev iz 22 klubov. Ekipni naslov je osvojila Crvena zvezda pred Mladostjo, Partizanom in Fužinarjem, ki je izgubil tretje mesto le za dve točki.

Med posamezniki je bila ponovno odlična Maja Rodič, ki je postala državna članska prvakinja na 100 in 200 m prsno, drugi mesti pa je osvojila na 400 m kravl in 400 m mešano, kjer je izboljšala državni rekord za mladinke in dosegla absolutni slovenski rekord.



Maja Rodič, večkratna državna prvakinja in rekorderka

Pri naših moških je bil najboljši Miran Balant, ki je bil drugi na 100 m hrbtno in tretji na 200 m hrbtno in 400 m mešano. Med finaliste so se še uvrstili: Drago Kos, Tomaž Rodič, Zora Pšeničnik in Polona Levar.

V Trentu v Italiji je bil 10. jubilejni največji plavalni miting za pionirje v Evropi. Organizacija in udeležba je bila enkratna, nastopilo je več kot 1200 mladih plavalcev iz dvanajstih evropskih držav, ki so predstavljali kar 173 ekip. Med to mlado plavalno elito so dosegli plavalci Fužinarja rezultate, ki jih uvrščajo v sam evropski pionirski vrh. Med svojimi letniki sta osvojila zlati kolajni Miran Kos na 100 m hrbtno in Maja Rodič na 100 m prsno. Drugi mesti sta si priplavala Dimitar Vočko na 200 m mešano in Maja

Rodič, prav tako na 200 m mešano. Četrto mesto na 400 m kravl z absolutnim slovenskim rekordom je osvojila Maja Rodič. Tudi Dimitar Vočko je bil četrty na 100 m delfin, s tem da je imel med plavanjem smolo, ker so se mu snela zaščitna očala. Prav tako je pomembna osvojitev šestega mesta Tomaža Rodiča v disciplini 100 m prsno.

ŠPORT INVALIDOV

V počastitev mednarodnega dneva invalidov je bilo v Žalcu tekmovanje v borbenih partijah. Med 22 ekipami so osvojili koroški kegljavci prvo mesto v postavi: Setina, Trefalt, Ozmeč, Korber, Rebernik, Igerc in Prinčič.

Na občinskem invalidskem prvenstvu v šahu je zmagal Momir Mrak pred Jožetom Jesenkom in Mirkom Zadravcem.

V streljanju je bil prvi Franjo Paradiž s 154 krogi, drugo mesto je osvojil Franc Jurhar 147, tretje pa delita Janko Kokalj in Ivan Hočevar s 143 krogi.

SMUČANJE

Na koroškem maratonu je nastopilo 160 tekmovalcev. Zmagal je Filip Kalan. Tekmovalci, ki so nastopili za železarno Ravne, so osvojili naslednja boljša mesta: Dretnik 9., Vidovšič 17., Kranjčan 42. Gregor Klančnik je bil med prvo tretjino tekmovalcev in je osvojil 45. mesto.

Na Soriški planini je bilo slovensko prvenstvo v alpskih disciplinah. Več uspeha so imeli tekmovalci Fužinarja. Pri članih je bil v slalomu Roman Högl četrty, sedmi je bil Potočnik, osmi



V skali

pa Kolar. Pri mladincih se je Štefanovič uvrstil na četrto mesto. V veleslalomu je bil Roman Högl tretji, Kolar pa sedmi, mladinec Štefanovič je osvojil šesto mesto.

NOGOMET

Ekipe koroške regije se pripravljajo na nadaljevanje štirikrožnega prvenstva. V zadnjem tednu so igrali nekaj medsebojnih prijateljskih tekem: Korotan je igral neodločeno z Akumulatorjem 2:2 in premagal Fužinarja z 2:0, člani Pece so premagali Šoštanj s 4:1. Po končanih dveh četrtinah prvenstva vodijo Radlje s 13 točkami pred Peco 12 točk, tretji je Akumulator z 10 točkami, četrto mesto si delita Fužinar in Ojstrica z 9 točkami, zadnji je Korotan, ki ima le 6 točk.

S. F.

NESREČE PRI DELU V MARCU 1977

Vincenc Zelner II., centralna delavnica — pri privezovanju pri meža z žerjavno verigo mu je zaradi nepravilnega privezovanja primež zdrsnil z verige in mu padel na palec leve noge.

Dušan Pečovnik, TOZD priprava proizvodnje — pri ročnem dvigavanju posode z materialom mu je ta zdrsnila iz rok in mu poškodovala desno nogo.

Kristijan Krajnc, vzmetarna — pri obračanju vzmetnega lista pri brušenju mu je ta padel na nart leve noge.

Jože Poročnik, DSSS kadr. spl. zadeve — pri nočnem obhodu železarne je stopil na žebelj in si poškodoval desno nogo.

Zlatko Dobrun, jeklolivarna — pri kontroliranju ulitkov se mu je eden skotalil na nart leve noge.

Mihael Močnik, jeklolivarna — pri vzpenjanju na lestev mu je spodrsnilo ter si je pri padcu poškodoval ramo.

Edvard Fortin, jeklolivarna — pri reševanju taline v ponovci, mu je žlindra brizgnila po desni roki.

Vincenc Capl, valjarna — pri prekanju prostora med ravnalnimi strojem in šaržirno napravo je pri vstavljanju palice v vodila

valjev to prijelo, pri čemer mu je odrgalo palec na levi roki.

Pavel Cuček, valjarna — pri mazanju odlagalnih loput pri strojnih škarnjah si je porezal palec leve roke.

Stanko Krebl, jeklolivarna — pri čiščenju praga peči ga je sodelavec z ročnim kladivom udaril po desnini nogi.

Anton Potočnik, jeklolivarna — pri obračanju palete na transporterju mu je ta stisnila palec desne roke.

Jože Penšek, jeklolivarna — pri zapenjanju košare se je škripec zapel ter mu je pri tem poškodoval sredinec desne roke.

Martin Krajčič, valjarna — med valjanjem na drugi dvizni mizi je valjanec ukrivilo, pri uravnavanju istega s kleščami v kaliber so mu obračalne lopute stisnile nart leve in desne noge.

Vinko Skralovnik, jeklolivarna — pri vstavljanju zadnje elektrode v elektro obločno peč ga je železni nipelj stisnil za palec leve roke.

Mirko Brajnik, valjarna — pri nakladanju na kamion mu je lesena podloga poškodovala kazalec leve roke.

MIRKO ČEGOVNIK

Zopet se poslavljamo od borca NOV, od tovariša Mirka Čegovnika. Ko smo izvedeli za njegovo smrt, nam je srce za hip zastalo, toda Mirku je zastalo za vedno. Mirko Čegovnik se je rodil na Lešah 18. novembra 1920. Izhaja iz delavske družine, oče je bil rudar v Rudniku Mežica. V družini se je rodilo 18 otrok. Vemo, v kakšnih pogojih se je morala tako velika družina preživljati v času, ko je bil delavski rod zatiran in zapostavljen. Kljub temu se je Mirko izučil za kovinorezkalca. Prišel je do svoje stroke in se nadalje izpopolnjeval, tako da je prišel do mojstra svojega poklica.



Ko je leta 1941 okupator zasedel našo domovino, je Mirko vedel, da je prišla mora nad naš narod in je težko prenašal okupatorjevo nemoralna dejanja. Konec leta 1942 ga je okupator nasilno mobiliziral v nemško vojsko kakor mnogo naših mladencev, ki so jih odpeljali na razne fronte. Tako se je Mirko znašel na zahodni fronti. Tu ni bil dolgo, ker je bil ujet. Tudi v ujetništvu ni bil dolgo, ker je že bila postavljena naša partizanska misija v Bariju. In Mirko se je odločil, da se vključi v NOV Jugoslavije. Vanjo je vstopil 21. oktobra 1943 in se vključil v legendarno prekomorsko brigado, ki se je borila na sremski fronti. V tej brigadi je imel odgovorno nalogo, saj je bil namestnik tehnične službe vojne aviacije Jugoslavije. Da je bil strokovnjak, se vidi po tem, da je bil demobiliziran 7. novembra 1946. Za zasluge je bil odlikovan z medaljo za hrabrost in redom zaslug za narod s srebrnim vencem.

Ko se je vrnil iz vojske, se je takoj zaposlil v Železarni Ravne in je bil na raznih odgovornih delovnih mestih v mehanični delavnici. Za Mirka ni bilo vprašanje, koliko ur je moral delati. Zgodilo se je, da je delal tudi po 24 ur, ker se je zavedal, da je domovina porušena in ji je treba zaceliti rane. Tovariš Mirko je tudi pomagal na kmetijskem področju. Tako je v svojem prostem času, če je le mogel, šel pomagat na Lubasovo posestvo, prav tako je njegova žena sodelovala pri obnovi domovine.

Skratka, Mirko je bil človek skromnega značaja. Govoril je malo, naredil pa veliko. Zato se tudi jaz s skromnimi besedami poslavljam od tebe v imenu krajevnih organizacij ZB NOV, ob-

činskega odbora ZZB NOV ter aktivna ZZB NOV železarne Ravne in ti kličem, naj ti bo lahka slovenska koroška zemlja, katero si iz srca ljubil!

Tvoji družini in sorodnikom pa želim v imenu združenja ZB NOV globoko, iskreno sožalje.

Slava tvojemu spominu!

Ivan Močnik

JOŽE HRIBERNIK

Kruta usoda je iztrgala iz vrst delovnega kolektiva železarne Ravne marljivega in vestnega sodelavca. Jože je postal žrtev prometne nesreče. Umrl je zelo mlad, poln načrtov. Jože Hribernik se je rodil 17. III. 1959 kot sin številne družine. Nesreča se je zgodila na predvečer njegovega 18. rojstnega dne na cesti v Velki pri Dravogradu. Čeprav je bil takoj prepeljan v bolnico Slovenski Gradec in kljub zdravniškemu prizadevanju, da bi rešili življenje mlademu Jožetu, je bilo vse zaman. Boj za življenje je trajal 5 dni; smrt pa je bila močnejša od volje mladega Jožeta. Poškodbam je podlegel na prvi dan pomladi 21. marca ob 16. uri.

Hudo je, če umre človek zaradi starosti, še huje je, ko umira mlad človek, zdrav in poln delovne energije. Krivda za smrt je morilska motorizacija: umirajo ljudje za davek našemu standardu.

Pred 22 meseci je prišel na delo med nas železarje z veliko voljo, da si ustvari eksistenco za svoje življenje. Opravljal je delo z veseljem, bil vdan, discipliniran in vedno dobrodušen. Po svojem rednem sihtu v železarni je dela nadaljeval na domači kmetiji. Zanj ni veljal le 8-urni delovni čas, temveč precej več, saj strme frate in rebra rabijo



pridne roke, da se pridela jo potrebnih poljščin. Iz njegovih ust nismo niti v železarni niti mati in oče slišali besede »ne«, ker se je Jože zavedal, da z delom jekleni sebe, družbo ter družino Hribernik.

Jože, tvoja smrt je prišla prehitro. Sklonjenih glav stojimo pred tvojim grobom vsi, ki smo te imeli radi, tvoji sodelavci iz železarne, sosedi, prijatelji in drugi pogrebci. Težko je slovo od tovariša, sodelavca, ki ga bomo pogrešali, v naših srcih pa bo ostal v trajnem spominu.

Zalujočim staršem, sestrin, bratom in drugim sorodnikom izrekam v imenu kolektiva železarne Ravne iskreno sožalje. Naj ti bo lahka koroška zemlja!

S KNJIŽNE POLICE

Domača dela

Ivan Cankar, Zbrano delo, 30. knjiga, Lj. DZS 1976. 486 str. 300 din.

S to knjigo je zaključena izdaja temeljito komentiranih Cankarjevih del. Vsebuje pisma in dopise več kot 40 prejemnikom. Te vrste izdaj so namenjene bolj poznavalcem (študentom slovenistike, profesorjem) kot širokemu občinstvu. Ker pa so seveda dostopne vsakomur, je iz njih možno razbrati pristope do literarnih del, njihovo obdelavo ter po tej poti doseči globlje razumevanje besedne umetnosti.

Slavko Grum, Zbrano delo, 1. knjiga, Lj. DZS 1977. 498 str.

Grum v svojem življenju ni izdal nobene knjige. »Odkrili« smo ga po smrti in ga štejemo za enega glavnih predstavnikov slovenskega ekspresionizma; njegova drama »Dogodek v mestu Gogi« spada že v klasiko. Zbrana dela bodo v celoti predstavila tega pisatelja.

Tone Pavček, Poganske hvalnice. Pesmi. Lj. MK 1976. 106 str. 98 din.

46 pesmi v zbirki predstavlja najboljše, kar je avtor napisal v zadnjih letih. Vsebinsko — sporočilno povedo, da je grenko-lepo biti, misliti, ljubiti, živeti. Oblikovno spada Pavček med tiste pesnike, ki sicer ne zavračajo stilnih novosti, a kljub temu težijo h klasični pesniški obliki.

Edo Torkar, Vzhodna linija. Dve noveli. Lj. MK 1976. 120 str. 75 din.

Prvenec mladega pisatelja govori o svetu mornarjev: ladij in pristanišč, o vsakdanjih ljudeh pa o iskanju smisla in vsebine življenja med njimi.

Prevodi

Carmina Burana. Pesmi, izbor. Lj. DZS. 1977. 100 str. 40 din.

Pesmi s tem imenom datirajo iz srednjega veka. So ljubezenske, piske in sploh veseljaške pesmi potujočih klerikov in sholarjev. So nasprotje sočasne trubadurske lirike, ki slavi poduhovljeno ljubezen. Slovenski prevod je delo slovenjegrajskega rojaka Primoža Simonitića.

Wulf Schwarzwälder, Führerjev namestnik. Biografija. Lj. Borec 1976. 230 str. 157 din.

Svojevtrsten paradoks našega časa je, da že ni pomembnejšega nacističnega lopova, o katerem ne bi imeli prevedene vsaj ene biografije, medtem ko so o domačih državnikih, revolucionarjih in herojih žal zvečine na voljo le skopi leksikonski podatki. Tako je zdaj za Hitlerjem, Himmlerjem, Göringom in Goebbelsom na vrsti Rudolf Hess, zadnji še živi nacistični veljak, zaprt v Spandauu. Znan je njegov pustolovski pobeg med vojno z letalom v Anglijo. Hitler se ga je takrat odpovedal, avtor pa dokazuje, da je Hess to storil s Hitlerjevo vednostjo.

Charles Douglas Home, Rommel. Biografija. Lj. Borec 1976. 140 str. 138 din.

Na vrsti so torej tudi Hitlerjevi generali, ki jih ni bilo malo. Afriški »junak« Rommel je eden med njimi. Užival je poleg tega sloves »upornika« proti Hitlerju, vendar knjiga te in druge mite v zvezi z Rommlom dokumentirano ovrže.

Hans Helmut Kirst, Od usode prekleti. Roman. Maribor, Obzorja 1976. 338 str. 180 din.

S Kirstom je tako kot z vrsto pisateljev: napiše uspešnico (v tem primeru vojni roman 08-15), potem pa izkoristi konjunkturo ter na isti način (vsebinska, slog) nadaljuje. Vse naslednje knjige so običajno slabše, vendar se dobro berejo in gredo v denar. Slovenci imamo prevedenih vsaj že 10 njegovih del pa še obljubljam nova. Posebnost te detektivke je, da se umor (za spremembo) zgodi na koncu.

Charles Dickens, Dombey in sin I. in II. Roman. Lj. MK 1976. 1092 str. 380 din.

Roman je prvi v vrsti Dickensovih družbeno kritičnih del. S tega v svet trgovcev. Glavni junak je trd, hladen dobičkar, pretesljiv samo tedaj, ko mu umre edini sin in kopičenje premoženja izgubi smisel.

Trygve Gulbrandsen, In večno pojo gozdovi, Dediščina gozda. Romana. Lj. CZ 1977. 529 str. 105 din.

Romana sta povest o norveški družini Bjørndalcev, ki živi na samotni kmetiji sredi gozdov. Zmeraj so se morali bojevati za svoj obstoj, zato so sami postali pretirano trdi. Kljub temu dozori v njih spoznanje, da ima človek ne samo dolžnosti do sebe, ampak do človeka sploh.

Po knjigi 77/1—2

POPRAVEK

Na konferenci ZK Železarne Ravne smo obravnavali proizvodne rezultate vseh treh temeljnih organizacij. V prikazu rezultatov TOZD TRO Prevalje se je vrinila neljuba napaka. Glede na skupno proizvodnjo v vrednosti 76.211.728,05 din so v obratu rezalnega orodja proizvedli za 56.237.767,75 din ali 73,79 %, v obratu pilarna pa za 19.973.960,30 dinarjev ali 26,21 %. Brez vstavljenih števk je bilo videti, kot da so postavljeni plan proizvodnje dosegli v takem procentu, kar pa ni res.

Konrad Bezjak

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame in babice Ivanke Kefer so najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom in sosedom za darovano cvetje. Posebej se zahvaljujemo dr. Kraini za skrbno zdravljenje in nego, častitemu g. župniku za tolažilne besede in moškemu pevskemu zboru »Fužinar« Zalujoči hčerki Ančka in Cilka z družini in drugo sorodstvo.

Gibanje zaposlenih v tovarni v času od 21. februarja 1977 do 20. marca 1977

Tek. št.	Preimek in ime	Rojen	Kvalifikacija	Obrat	Odkod je prišel
SPREJETI DELAVCI					
1.	Božič Branko	24. 12. 1955	KV valjavec o. p.	valjarna	iz JLA
2.	Casar Stanko	29. 4. 1957	NK delavec	livarna	iz JLA
3.	Duler Franc IV.	14. 12. 1955	KV strojni ključavničar	strojni obrat	iz JLA
4.	Feračič Bojan	9. 7. 1956	KV strojni ključavničar	centralna delavnica	iz JLA
5.	Ferk Branko	1. 4. 1955	SS strojni tehnik	služba za razvoj MP	iz JLA
6.	Grobelnik Jože	16. 2. 1957	KV strojni ključavničar	centralna delavnica	iz JLA
7.	Hižak Franc	17. 4. 1956	NK delavec	valjarna	iz JLA
8.	Kep Franjo	14. 7. 1957	KV električar	elektro obrat j. t.	iz JLA
9.	Kotnik Jože X.	5. 3. 1957	NK delavec	valjarna	iz JLA
10.	Kralj Rajko	21. 1. 1956	KV strojni ključavničar	obrat strojev in delov	iz JLA
11.	Mlakar Zdravko	19. 6. 1956	SS metalurški tehnik	kovačnica	iz JLA
12.	Nabernik Srečko	25. 12. 1956	SS metalurški tehnik	služba za razvoj MO	iz JLA
13.	Pečoler Janko	9. 2. 1956	KV rezkalec	centralna delavnica	iz JLA
14.	Pesič Marija	26. 8. 1958	KV strugar	obrat pnevmatskih strojev	iz šole
15.	Posedl Dušan	30. 7. 1956	SS metalurški tehnik	valjarna	iz JLA
16.	Sajevec Alojz	21. 11. 1955	KV rezkalec	centralna delavnica	iz JLA
17.	Sagoničnik Ivan	13. 6. 1955	KV kovač o. p.	kovačnica	iz JLA
18.	Sekolovnik Ferdo	3. 5. 1957	KV rezkalec	centralna delavnica	iz JLA
19.	Sovič Danilo	8. 10. 1956	KV strojni ključavničar	obrat strojev in delov	iz JLA
20.	Tratnik Slavko	4. 11. 1956	NK delavec	valjarna	iz JLA
21.	Turjak Franc	4. 10. 1956	KV strojni ključavničar	obrat strojev in delov	iz JLA
22.	Turkuš Davorin	5. 1. 1957	KV strojni ključavničar	obrat strojev in delov	iz JLA
23.	Večko Milan	2. 5. 1956	NK delavec	materialno gospodarstvo MO	iz JLA
24.	Voler Filip	2. 4. 1957	KV rezkalec	obrat industrijskih nožev	iz JLA
25.	Zlof Vido	14. 6. 1956	KV strojni ključavničar	obrat pnevmatskih strojev	iz šole
26.	Zvirč Silvo	28. 8. 1956	KV žarilec o. p.	čistilnica	iz JLA

Tek. št.	Preimek in ime	Rojen	Kvalifikacija	Obrat	Kam je odšel
ODJAVLJENI DELAVCI					
1.	Bandalo Mato	8. 4. 1958	KV strojni kovač o. p.	kovačnica	v JLA
2.	Barl Stanko	23. 4. 1957	NK delavec	obrat strojev in delov	v JLA
3.	Bošnjak Friderik	6. 3. 1954	PK livar	livarna	dana odpoved
4.	Burjak Ivan	14. 2. 1958	NK delavec	obrat strojev in delov	v JLA
5.	Dobelšek Dušan	10. 11. 1958	NK delavec	obrat pnevmatskih strojev	v JLA
6.	Erjavec Janez	28. 7. 1956	PK delavec	obrat industrijskih nožev	v JLA
7.	Fečur Tomo	18. 4. 1948	KV PTT mehanik	el. obrat š. t.	samovoljna zap. dela
8.	Freidl Stanislav	16. 4. 1954	KV ključavničar	strojni obrat	dana odpoved
9.	Gornik Srečko	24. 5. 1958	NK delavec	čistilnica	samovoljna zap. dela
10.	Grobelnik Jernej	22. 8. 1958	KV strojni ključavničar	energetski obrat	v JLA
11.	Kac Ivan	3. 11. 1951	VS dipl. inž. metalurgije	kadrovsko splošni sektor	v JLA
12.	Kavtičnik Franc	20. 10. 1958	KV žarilec o. p.	kalilnica	v JLA
13.	Kosmač Matjaž	15. 9. 1958	NK delavec	obrat pnevmatskih strojev	v JLA
14.	Krajnc Marjan	17. 11. 1958	KV strojni ključavničar	obrat strojev in delov	v JLA
15.	Kramolc Peter	26. 8. 1958	KV obratni električar	elektro obrat j. t.	v JLA
16.	Krejan Anton	13. 6. 1958	KV obratni električar	elektro obrat š. t.	v JLA
17.	Kričej Milan	16. 8. 1958	NK delavec	obrat pnevmatskih strojev	v JLA
18.	Kupljen Mirko	1. 2. 1958	KV obratni električar	elektro obrat j. t.	v JLA
19.	Marin Miroslav	19. 4. 1956	SS metalurški tehnik	jeklarna	v JLA
20.	Mežnarc Stanko	26. 4. 1958	KV strojni ključavničar	livarna	v JLA
21.	Mlačnik Milan	23. 1. 1958	KV strugar	obrat strojev in delov	v JLA
22.	Novak Franjo	10. 3. 1957	NK delavec	jeklarna	v JLA
23.	Oder Oto	5. 11. 1958	KV obratni električar	elektro obrat j. t.	v JLA
24.	Pečnik Joško	11. 9. 1950	VSS obs. strojn.	PD MO	v JLA
25.	Petrušič Marko	3. 9. 1932	NK delavec	materialno gospodarstvo MO	potek pogodbe
26.	Piletič Cvetka	2. 5. 1953	NK delavka	ambulant	potek pogodbe
27.	Posel Srečko	9. 11. 1949	NK delavec	valjarna	dana odpoved
28.	Potočnik Jože IV.	24. 10. 1950	SS strojni tehnik	priprava dela MO	v JLA
29.	Praznik Danilo	16. 2. 1958	KV strugar	obrat strojev in delov	v JLA
30.	Primožič Darko	6. 2. 1958	KV RTV mehanik	elektro obrat š. t.	v JLA
31.	Proje Jakob	17. 4. 1958	NK delavec	kalilnica	v JLA
32.	Pšeničnik Boško	1. 4. 1957	KV strojni ključavničar	strojni obrat	v JLA
33.	Ravnjak Stanko	10. 11. 1920	KV kovač	kovačnica	starostna upokojitev
34.	Repnik Branko	28. 7. 1954	KV valjavec	valjarna	v JLA
35.	Rošar Zlatko	30. 8. 1957	KV obratni električar	elektro obrat j. t.	v JLA
36.	Sušnik Jožef	25. 7. 1928	KV delavec	materialno gospodarstvo MO	invalidska upokojitev
37.	Štavdeker Milan	3. 8. 1957	KV strugar	obrat strojev in delov	v JLA
38.	Šteharnik Florjan	2. 5. 1925	PK delavec	transport	invalidska upokojitev
39.	Strigl Anton	27. 11. 1958	KV strojni ključavničar	valjarna	v JLA
40.	Suler Marjan	15. 10. 1955	KV RTV mehanik	elektro obrat š. t.	v JLA
41.	Turjak Rado	6. 5. 1958	KV strojni ključavničar	centralna delavnica	v JLA
42.	Tahiri Vehbi	27. 6. 1955	NK delavec	jeklarna	v JLA
43.	Vauče Ivan	11. 12. 1958	KV žarilec o. p.	kalilnica	v JLA
44.	Vezovnik Marko	21. 8. 1958	KV obratni električar	elektro obrat jaki tok	v JLA
45.	Zaberčnik Vojko	5. 3. 1958	KV strojni ključavničar	obrat strojev in delov	v JLA
46.	Zilavec Ludvik	13. 5. 1958	KV kovač o. p.	kovačnica	v JLA
47.	Zvikart Janez	25. 1. 1958	KV strojni ključavničar	obrat strojev in delov	v JLA

Izobrazba — kvalifikacija

Sprejeti delavci	4 KV rezkalci	Odjavljeni delavci	3 KV strugarji	2 KV žarilca o. p.
3 SS metalurški tehniki	1 KV električar	1 VS dipl. inž. metalurgije	6 KV obrat. električarjev	2 KV kovača o. p.
1 SS strojni tehnik	1 KV valjavec o. p.	1 VSS abs. strojništva	1 KV PTT mehanik	1 KV delavec
8 KV strojnih ključavničarjev	1 KV kovač o. p.	1 SS metalurški tehnik	1 KV valjavec	2 PK delavca
1 KV strugar	1 KV žarilec o. p.	1 SS strojni tehnik	2 KV RTV mehanika	1 PK livar
	5 NK delavcev	9 KV stroj. ključavničarjev	1 KV kovač	12 NK delavcev

PREŽIHOVO '77

je osrednja prireditev Zveze socialistične mladine Slovenije ob 40-letnici ustanovnega kongresa Komunistične partije Slovenije, 85-letnici tovariša Tita in 40-letnici prihoda tovariša Tita na čelo KPJ. Prireditve bo 17. aprila 1977 na Preškem vrhu in v okolici Raven, Kotelj in Slovenj Gradca ter se bo delila na dva dela. Prvi del zajema pohode iz smeri:

- Duler — Rimski vrelec — Preški vrh,
- Malgajev spomenik — Sv. Neža — Kefrov mlin — Preški vrh,
- Ravne — Preški vrh in
- Brančurnik — Lubas — Preški vrh.

Prireditve se bodo udeležili mladi iz vse Slovenije in zamejski Slovenci iz avstrijske Koroške.

Drugi del prireditve se bo pričel ob 12. uri na Preškem vrhu s kulturnim programom, prihodom zvezne štafete mladosti in odkritjem skulpture, posvečene Prežihovemu Vorancu — pisatelju in velikemu revolucionarju.

Zaradi pomembnosti akcije Zveze socialistične mladine Slovenije vabimo vse občane in delovne ljudi, da se prireditve udeležijo.

Skupno proslavimo pomembne obletnice, ki jih letos praznujemo!

Na svidenje na Preškem vrhu!

RK ZSM Slovenije,
OK ZSMS in vse druge družbeno-politične organizacije občine Ravne na Koroškem

KOROŠKI KINO KLUB V NOVIH PROSTORIH

Amaterski filmarji Koroškega kino kluba na Prevaljah so vrsto let stremeli za tem, da bi dobili nove, bolj funkcionalne prostore, saj je bil stari prostor za živahno dejavnost številnega članstva premajhen. V letošnjem februarju so dobili nove prostore v kleti kinodvorane na Prevaljah, kjer je prej bila tiskarna Kinegrafa.

Pred dnevi smo se na Prevaljah pogovarjali s predsednikom kluba Ludvikom Ciglerjem, ki je povedal takole:

»Skrajni čas je že bil, da smo dobili nove prostore, saj nas je sedaj že 87 članov kluba. To število pa se veča, kar gotovo pove, da ima naš klub simpatizerje po vsej Mežiški dolini. Sicer pa smo kmalu po vselitvi v nove prostore pričeli z rednimi predavanji za vse člane našega kluba, in sicer

o spoznavanju filmske tehnike in tehnike snemanja.«

Tov. Cigler nam je še povedal, da bodo v tem letu imeli svoj 5. klubski filmski festival. Prav tako pa se že tudi intenzivno pripravljajo za snemanje strokovnega filma o SLO v sodelovanju z občinskim odsekom za narodno obrambo. Sicer pa prevaljski filmarji sedaj snemajo v zgornji Mežiški dolini film o vplivu svinčevega prahu in žveplovega dioksida na gozdove. Ta film je naročila Lesna Slovenj Gradec, TOZD gozdarstvo Črna.

Ob koncu razgovora nam je predsednik kluba zaupal skrivnost prevaljskih filmarjev, in sicer si želijo, da bi še v tem letu na filmski trak posneli delo in življenje koroškega ljudskega pesnika Blaža Mavrela. F. Rotar



99. občni zbor gasilskega društva mesta Ravne 26. februarja 1977



DELO KOROŠKEGA FILATELISTIČNEGA DRUŠTVA V PRETEKLEM LETU

15. 3. 1977 je bil redni občni zbor koroškega filatelističnega društva. Udeležilo se ga je 30 članov. Trenutno je v društvo vključenih 109 članov in mladincev. Na osnovni šoli Ravne pa deluje pionirski krožek, ki šteje 16 članov. Med naše člane se razdeli 280 serij jugoslovanskih znamk ter 6 FDC ovitkov.

V letu 1975 nam je bilo dodeljeno za delo 6. mesto med slovenskimi filatelističnimi društvi. Kako visoko smo se povzpeli v letu 1976, še ni znano. Delo društva v minulem letu je potekalo predvsem v nabavi raznih filatelističnih materialov in pripomočkov. V tem obdobju pa se je tudi precej razmahnilo tematsko zbiranje znamk med našimi člani, tako da bi se sčasoma morda že dalo organizirati kakšno razstavo, kar naj bi tudi bila naloga novega upravnega odbora. Tudi za večjo aktivnost članstva naj bi v letošnjem letu poskrbel novi odbor društva.

V novi odbor društva so bili izvoljeni naslednji člani: Jože Samec, Marjan Berčič, Miro Kostanjevec, Peter Mihelač, Miroslav Paškvan, Marjan Merkač, Andrej Logar, Franc Urbanc in Kristina Šprah. V novi nadzorni odbor društva pa: Edita Samec, Stanko Živec in Drago Brodnik.

Nadalje predlagamo našim članom, da povečajo svojo zbirko jugoslovanskih znamk in naročajo več serij, kar jim bo lahko služilo za boljšo menjavo in za morebitne razstave.

Vabimo tudi vse člane društva, da se redno udeležujejo naših mesečnih srečanj vsak prvi torek po 15. v mesecu.

f. u.

KITAJSKA MODROST

Kdor ima denar, je zmaj, kdor ga nima, črv.

Spremeni velike težave v majhne, majhne v nobene.

Pri prednjih vratih se obranimo tigra, skozi zadnja pa se splazi volk v hišo.

Čeprav redko dočakajo sto let, si ljudje naberejo skrbi za tisoč let.

Jeza je zmeraj bolj škodljiva kot žalitev, ki jo je izzvala.

Vsak dan ena kletev povečuje srečo in podaljša življenje.

Potrpljenje je drevo, čigar korenine so grenke, sadeži pa sladki.

Najmehkejša premaga najtrše.

Izkoplji studenec, preden si žejen.

NAŠI UPOKOJENCI



Jožef Sušnik, roj. 25. julija 1928, zaposlen v železarni od 2. decembra 1963 dalje, nazadnje v materialnem gospodarstvu mehanske obdelave kot zarisovalec. Invalidsko upokojen 31. januarja 1977



Florijan Štehar, roj. 2. maja 1925, zaposlen v železarni od 17. oktobra 1946 dalje s prekinitvami, nazadnje v transportu kot mazalec tirnih naprav. Invalidsko upokojen 28. februarja 1977



Stanko Ravnjak, roj. 10. novembra 1920, zaposlen v železarni od 17. novembra 1947 dalje v kovačnici, nazadnje kot kurjač ogrevalnih peči. Star. upok. 23. februarja 1977

Fotografije za to številko so prispevali: S. Jelen, F. Kamnik, F. Rotar, oddelek za propagando in informacijska služba.

Bogati misli na naslednje leto revež na to, kar ima pred očmi.

Vsakdo privzame barvo svojih okolice.

Skleni prijateljstvo s človekom dobroto, ne z njegovimi dobrinami.

Ali je v morju val, ki bi bil ločen od drugih?